

བོད་མིའི་སློབ་འདུགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ།

གསར་རིན་སྒོར་བཞི།

Rs. 4

ལོ་ ༥༦ ཡང་། ༡

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༥༧ ཟུ་ཟླ་ག།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ཚྲི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ།

སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སྤྱི་འགྲུར་རྟིང་མའི་ཚོས་བརྒྱད་ནས་གནས་མཚོག་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ཞུས་པ།

སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤུའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ཉི་ མཆོག་སྐྱ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བྲུགས་གསོ་མཛད་པ།

༄༅། རྩི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཡེ་ཤུའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ཉི་ (Pope Emeritus Benedict XVI) མཆོག་ དགྲའ་གུངས་ ༧༥ ཐོག་སྐྱ་ཚེའི་འཕེན་པ་ རྫོགས་པར་བྲུགས་པ། ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ མཆོག་གིས་དོར་གདན་དགའ་ཕྱན་འཕེལ་རྒྱས་ གྲོལ་ནས་ལྷེ་ལེར་རྟེན་གཞི་བྲལ་པའི་ཡེ་ཤུའི་ སྤྱི་ཆེན་པོ་གི་གདན་ས་སྤེ་ཉི་ཀའ་གི་གཞུང་ ཚབ་ཁང་ (Apostolic Nunciature) ལ་ བྲུགས་གསོའི་གསུང་འབྲིན་ཞིག་སྐུ་བའི་ནང་ འཁོད་དོན། དོས་ཀྱིས་ཚོས་མོགས་པོ་ལྷེ་མོ་ ཉི་ག་ཉི་དམ་པ་ཁོང་ལ་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་དང་། ཡེ་ཤུའི་རྣམ་དག་ཚོས་ལྷུགས་ཀྱི་ཚོས་བརྩུ་ འཛོལ་པ་ཡོངས་ལ་བྲུགས་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་སྔ་པོ་ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ཉི་དམ་པ་ཁོང་དང་མཛུགས་ འབྲུད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལྷུང་བའི་སྐབས་ང་ཚོས་ འགོ་བཟའི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་དང་། ཚོས་ ལྷུགས་ནང་ཁུལ་མཐུན་སྦྲིལ། ཁོར་ལུག་སྦྱང་ རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་མོས་མཐུན་བྱུང་། དམ་པ་ ཁོང་གིས་ཡེ་ཤུའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ ༡༤ གནང་བའི་ སྐབས་འགོ་བཟའི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་དང་། ཚོས་ལྷུགས་ནང་ཁུལ་མཐུན་སྦྲིལ། ཁོར་ལུག་ སྦྱང་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཅས་ཀྱི་བྱེད་ལ་སྐྱེད་ལ་འཛོལ་ས་ མཛད་ཀྱིས་བྲུགས་ལས་གནང་སྤེ་མི་ཚེ་དོན་དང་ ལྷན་པ་བསྐྱུ་ཡོད། དོས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་ངོ་བར་ལྷུ་མུག་ཁ་གས་ རིང་ཡེ་ཤུའི་རྣམ་དག་ཚོས་ལྷུགས་ཀྱི་ཚོས་ བརྩུ་དང་འཛོལ་བ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷན་པོ་བསྐྱུར་

བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ཉམས་སྲུང་ལས་དོས་ལ་སྐྱོ་ རྒྱུད་མང་པོ་ཐོབ་བྱུང་། ལན་ཚུན་གོ་བསྐྱུར་ བྱས་པ་དེས་ང་ཚོ་དཔར་ཚོས་ལྷུགས་ཀྱི་གོ་ རྟོགས་གོང་སྤེལ་གཏོང་བར་ཞབས་འདེགས་ བརྒྱབས་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོས་འཛོལ་སྤྲོད་གི་ ས་ཁུལ་ཁ་གས་ནང་དངངས་སྐྱག་སྐྱེ་བཞིན་ པ་མཐོར་བའི་སྐབས་འདིར། པོ་ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ ཉི་དམ་པ་ཁོང་གི་སྐྱ་ཚེའི་མཛད་འབྲིན་ལས་ བསྐྱབ་བྱ་གྲངས་ཏེ་ཚོས་ལྷུགས་ནང་ཁུལ་ མཐུན་སྦྲིལ་དང་འཛོལ་སྤྲོད་ཞི་བདེའི་ཆེད་དུ་ ཞབས་འདེགས་བརྒྱབ་དགོས། ཞེས་འཁོད་ ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དུ་ལའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ཉི་ གནང་བོའི་རིག་གཞུང་སྤེ་གནས་ཁང་གི་རྩིག་མང་འཛོག་གནང་མཛད་པ།

༄༅། རྩི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ མཆོག་གསོའི་མཆོག་དོ་རྫོག་དུ་གསར་ བཞེང་གནང་རྒྱུའི་དུ་ལའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ཉི་ གསར་གནང་བོའི་རིག་གཞུང་སྤེ་གནས་ཁང་ གསར་སྐྱུན་གྱི་རྩིག་མང་འཛོག་པའི་མཛད་ རྩིའི་ཆེད་སྐྱུར་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལྷེ་ ལྷུགས་ཡོད་པ་འདི། དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གནས་མཆོག་

དོར་གདན་དགའ་ཕྱན་འཕེལ་རྒྱས་ གྲོལ་ནས་འཁོར་བརྒྱུད་བོད་ལཱ་དུ་ལའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ ལྷེ་མོ་ཉི་ག་ཉི་ གསར་གནང་གསར་སྐྱུན་ས་ཁུལ་དུ་ ཡུ་གོང་ས་ མོར་འཁོད་མཚམས་ལས་གཞིའི་འགན་ འཛོག་བཞུགས་ལུང་བསྐྱུར་བ་ཚོ་རིང་མཆོག་ དང་། བཞུགས་ཞི་ལུང་མཁས་དབང་ཟམ་ གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ སྤེ་གསར་དབྱས་གཞུང་ གི་བྲིམས་དོན་སྐྱོན་ཆེན་གི་རམ་རི་ཐུ་མཆོག་

སྤེ་དར་མངའ་སྤེའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་སྐྱོན་ ཆེན་སྐྱེའམ་ཀུ་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱར་མཆོག་ སྐྱེའམ་ཀུ་སྐྱར་བཤུལ་ལས་སོགས་ཀྱིས་ བསལ་བསྐྱེད་དང་བཅས་སྤྲོད་སྤེ་ལེན་ལས་ སྤེ་གསར་སྐྱུར་འཁོད་མཚམས་བཞུགས་ལུང་ བ་ཚོ་རིང་མཆོག་གིས་བསལ་བསྐྱེད་གསུང་ བཤུལ་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བཞུགས་ ཞི་ལུང་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ མཆོག་གིས་མཛད་སྤྱིའི་དོ་སྐྱོད་གསུང་བཤུལ་

གནང་དོན། ཡུལ་ལ་མཚོག་གིས་ཀྱང་གར་
 གྱི་བཀའ་དྲིན་བསམ་བཤེད་བོད་མིས་རྒྱུ་ཕྱིན་
 པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉི་ཀྱི་གར་གྱི་གནའ་པོའི་རིག་
 གཞུང་ཁྲུང་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་
 པར་གཟུགས་ནས། གང་ཉིད་
 གྱི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་
 རྒྱུ་ཡོད་གསུམ་གྱི་ཐོག་
 ཀྱང་གར་གྱི་གནའ་པོའི་རིག་
 གཞུང་ཁྲུང་སྤེལ་གནང་རྒྱུ་དེ་
 བསྐྱེད་ཡོད། རྒྱུ་བཟང་ལས་
 དོན་འདིའི་ཚེད་སྤྱི་རྒྱ་ཐུབ་
 གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དང་།
 རྩ་སའི་དཔེ་མཛོད། རྩ་སའི་

རིགས་ལམ་སློབ་ལྟ་ས་རྩེ་མཚོ་སློབ་པོ་
 གྱི་རྒྱན་ཅིས་ཁང་། རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མ་མཚོ་སློབ་
 དི་སློབ་པོ་ཁང་། དི་སློབ་ཀྱི་ཁྲུང་འགན་ཁུར་
 ཐབས་ཅུ་སོགས་ལྟེ་གནས་མང་པོས་ལས་དོན་
 བྱེད་བཞིན་ཡང་། ད་དུང་དེ་དག་གི་ལས་དོན་
 ལ་འགྲུལ་ལྷན་ཐབས་ཐབས་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་
 གཏོང་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཡུལ་ལ་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མའི་
 གནའ་ས་ཞིག་ཀྱང་གར་དབྱུང་འགྲུལ་མ་གཏོགས་
 གཏན་ཅུགས་ཡོང་ཚེད་དུ་ལྟེ་ལྟེ་གནས་འདི་
 འཇུགས་རྒྱན་ལྷ་གི་ཡོད། ལྟེ་གནས་འདིར་
 བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་པོའི་རིག་གཞུང་
 ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་སློབ་གཉེར་དང་། ཉམས་ཞིབ།
 མཚུངས་བསྟར། འབྲི་ཚོམ། པར་རྒྱུ་སློབ་
 རྒྱུ་ཉམས་ལེན། ཚོད་བཟུ་སོགས་དོན་གཉེར་
 པ་སོ་སོའི་གང་ལ་ཅི་འདོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱུ་
 པའི་མཐུན་ཚུན་བརྒྱན་རྒྱུ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་ལྟེ་གནས་འདི་མཚོ་སློབ་པམ་གཙུག་
 ལག་སློབ་ཁང་ཞིག་གི་དོ་པོ་མ་ཡིན་པར།

རང་དབང་གིས་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཉམས་ཞིབ།
 རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་
 རྒྱུ་གཞིས་འཚོང་བ་མེད་པར། རྒྱུ་གཞི་
 རྒྱུ་ལྟེ་གནས་ལྟེ་གནས་ཐད་ཀར་རམ་སྲོབ་ཁང་
 གཞན་དག་བརྒྱུད་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་སོགས་དང་།
 དེའི་ཚེད་དག་ཅན་དང་ཁྲུང་
 ལས་པ་རྣམས་ལ་འོས་སློབ་
 དུས་ཡུན་རིང་ཕྱི་རྒྱ་ལྟེ་གནས་
 གྱི་ཆ་རྒྱུན་བརྒྱན་རྒྱུ་དེ་དག་
 ལས་སློབ་ལྟེ་གནས་དུས་
 ཡུན་རིང་ཕྱི་རྒྱ་ལྟེ་གནས་ལྟེ་
 གནས་སུ་བཞུགས་ཡུལ་ཁང་
 པ་དང་། འདི་ལྟར་ཁང་། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྟེ་གནས་ལྟེ་གནས་
 ཞིབ་པ་འདིའི་ལས་འཆར་
 དང་། དུས་ཡུན། རྒྱུགས་སློབ་སོགས་དེས་
 མེད་རང་འདོད་རྣམ་བྱེད་ཚོགས་པ་དང་། ཡིག་
 ཚོངས་ཞིག་ཡིན་ཅུང་དག་ཐོག་སློབ་བཟང་བྱ་
 པའི་མཐུན་ཚུན་སོགས་བརྒྱན་རྒྱུ་དང་། ཡང་
 གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྒྱུ་མཐུན་སློབ་སློབ་
 དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་འང་།
 དཔེ་མཛོད་དང་། ཁྲུང་མཁས་པའི་ལམ་སློབ།
 རྩེ་གས་བསྐྱེད། གནས་ཚུལ་འཚོལ་རྒྱུ་སོགས་
 ལ་མཐུན་འགྲུར་བྱ་རྒྱ། གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་
 སོ་སོར་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པའི་སློབ་
 འཆར་རྒྱ་ཚོགས་བརྒྱན་རྒྱུ་སོགས་དང་། དཔེ་
 མཛོད་དང་འགྲུལ་སློབ་ཁང་དུ་ཡུལ་ལ་སྤྱི་
 ཐུང་ཡོངས་ཀྱི་གསུང་འབྲུལ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་འཕགས་བོད་གནའ་པོའི་རིག་གཞུང་གི་
 གསུང་རབ་ཇི་བཞུགས་དང་། དེས་རྣམས་རྒྱུང་
 པའི་རིགས་སོགས་བརྒྱ་རུབ་ཀྱིས་སློབ་བཟང་
 དང་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུན་སྤུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་བཟོ་རྒྱ། དེ་བཞིན་དུས་ཡུན་རིང་
 ཡིག་ཆ་ཁག་ནས་མཁྱེན་ཉེགས་ཡོང་རྒྱ། ཞེས་
 དང་། ལྟེ་གནས་འདི་ཐོག་མ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱུའི་
 ལྟེ་གནས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། རྣམས་སོར་ཡུལ་
 ས་མཚོག་གིས་ནང་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
 གར་གྱི་གནའ་པོའི་རིག་གཞུང་ཆ་ཚང་མཚོན་
 ཚེད་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་པོ་དང་རྒྱ་གར་གནའ་པོའི་
 རིག་གཞུང་ལྟེ་གནས་ཁང་ཞེས་འབྲེལ་ཡོད་
 ཡོངས་དང་གོ་བརྒྱུར་གྱིས་བརྒྱུར་གནང་མཛོད་
 པ་རྣམས། ཡིག་ཆ་རྒྱུང་པ་ཚོའི་ནང་མཚན་བརྒྱུར་
 ལྷ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་རིམ་པས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་དེ་སློབ་གནང་བ་དང་།

དེ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་གཞི་རྒྱ་ཚོགས་བརྒྱན་
 ལས་ལྟེ་གནས་ནས་ཐད་ཀར་རམ་སྲོབ་ཁང་
 གཞན་དག་བརྒྱུད་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་སོགས་དང་།
 དེའི་ཚེད་དག་ཅན་དང་ཁྲུང་
 ལས་པ་རྣམས་ལ་འོས་སློབ་
 དུས་ཡུན་རིང་ཕྱི་རྒྱ་ལྟེ་གནས་
 གྱི་ཆ་རྒྱུན་བརྒྱན་རྒྱུ་དེ་དག་
 ལས་སློབ་ལྟེ་གནས་དུས་
 ཡུན་རིང་ཕྱི་རྒྱ་ལྟེ་གནས་ལྟེ་
 གནས་སུ་བཞུགས་ཡུལ་ཁང་
 པ་དང་། འདི་ལྟར་ཁང་། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྟེ་གནས་ལྟེ་གནས་
 ཞིབ་པ་འདིའི་ལས་འཆར་
 ཡིག་ཆ་ཁག་ནས་མཁྱེན་ཉེགས་ཡོང་རྒྱ། ཞེས་
 དང་། ལྟེ་གནས་འདི་ཐོག་མ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱུའི་
 ལྟེ་གནས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། རྣམས་སོར་ཡུལ་
 ས་མཚོག་གིས་ནང་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
 གར་གྱི་གནའ་པོའི་རིག་གཞུང་ཆ་ཚང་མཚོན་
 ཚེད་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་པོ་དང་རྒྱ་གར་གནའ་པོའི་
 རིག་གཞུང་ལྟེ་གནས་ཁང་ཞེས་འབྲེལ་ཡོད་
 ཡོངས་དང་གོ་བརྒྱུར་གྱིས་བརྒྱུར་གནང་མཛོད་
 པ་རྣམས། ཡིག་ཆ་རྒྱུང་པ་ཚོའི་ནང་མཚན་བརྒྱུར་
 ལྷ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་རིམ་པས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་དེ་སློབ་གནང་བ་དང་།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་གར་དབྱུང་གཞུང་གི་
 རྒྱུ་ལས་དོན་སློབ་ཚུལ་གི་རན་ལི་ཇི་རུ་
 (Shri Kiren Rijiju) མཚོག་གིས་སྤྱི་ལོར་
 ཡུལ་ལ་ཡུལ་ལ་མཚོན་ཚུལ་པོ་མཚོག་གི་
 ཕྱགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞི་དང་། ལྷག་པར་
 ལས་འཆར་འདི་ལ་རྒྱ་གར་དབྱུང་གཞུང་དང་།
 རྒྱུ་སློབ་རྒྱ་རྒྱ་མོ་དེ་གཞུང་གིས་རྒྱུ་བསྐྱེད་

གང་ཡིང་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོར་སོགས་གསུང་
 བཤད་གནང་བ་དང་། རྩི་རྒྱུ་མངའ་སྡེའི་སོ་
 བཟུངས་ལས་སློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུ་སྐུ་
 མ་ཇིཌ་ (Shri Kumar Sarvjeet) མཚོག
 རྩི་རྒྱུ་མངའ་སྡེའི་རྩི་བྱུ་སློན་ཆེན་ཅི་ཉིག་གྱི་
 སྐུ་རྒྱུ་ (Nitish Kumar) མཚོག་གི་སྐུ་ཚབ་
 དུ་མེད་ས་ཉེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་རྩི་རྒྱུ་མངའ་
 སྡེ། དེ་བཞིན་པོ་རྩི་ག་ཡུ་ས་གནས་བཅས་ནས་
 མགོ་མ་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གི་ལུགས་བསྐྱེད་
 དམ་བཅའ་བཞི་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 ད་ལན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་མཐུན་འགྱུར་
 ཚ་ཚང་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་སོགས་གསུང་བཤད་
 གནང་རྗེས་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་ལགོང་ས་ལསྐུ་བས་
 མགོ་མ་ཚེ་པོ་མཚོག་བཀའ་སློབ་སྐུ་ལ་དོན།
 དེ་རིང་གནས་མཚོག་བྱུང་པར་ཅན་དོ་རྗེ་
 གདན་དུ་ཚོས་དང་ཡོད་མེད་ལ་མ་སློངས་པར་
 སངས་རྒྱུས་ལ་དགའ་མོས་བྱེད་མཁན་དང་།
 པོ་རྩི་ག་ཡུ་ཟེར་བའི་གནས་འདིར་སངས་རྒྱུས་
 པཚོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་སྲིང་ལ་ཕན་
 ཐོགས་ཅན་གྱི་བྱུ་མས་བཅེ་ཅ་བར་གྱུར་པའི་
 སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཚུལ་གསར་དུ་རྒྱུགས་
 ཤིང་། ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པ་ཡིན་པས་ཚང་མས་
 འདི་ལ་ལུགས་སྲུང་དམིགས་བསལ་གནང་བ་
 ལ་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། སངས་རྒྱུས་པའི་
 ཚོས་ཅི་རང་རང་སོ་སོའི་རྣམ་ལུགས་འབྱུང་ནས་
 འགྲོ་སྡོད་པ་གཅིག་ཏུ་མ་རེད། སོམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རྒྱུག་བསྐུ་མི་འདོད་པ་དང་།
 བདེ་བ་འདོད་པ་གཞུག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱུག་བསྐུ་མ་
 ཡོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་རེད། དེ་ཡང་
 བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུག་བསྐུ་མ་ཡོང་བ་

ལ་ཡིད་སྤོམ་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུག་
 བསྐུ་གྱི་ཅ་བ་སོམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དང་། རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། བདེ་སྐྱིད་ཅི་
 གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། འདི་ཚོས་ཀྱི་
 རྒྱུང་ཚ་མ་རེད། དེང་སང་འཇམ་སྲིང་གི་ཚན་
 རིག་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདི་རྣམ་
 བཤད་བཞིན་འདུག སོམས་ལ་ཞི་བདེ་ཡོད་ན་
 ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཚང་མར་འཚོ་བ་མེད་པར་
 ཞི་བདེ་ཡོང་བུལ་ལ། སོམས་ལ་ཞི་བདེ་མེད་ན་
 རྩི་རྒྱུ་དུ་འདྲ་ཆགས་པོ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སུ་ཞེ་སྤང་གིས་
 ཀུན་ནས་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ག་རེ་བྱས་
 བཤང་རྒྱུག་བསྐུ་ཡོང་བ་ཞིག་རེད།
 དེར་བརྟེན་ཞི་བ་རྣམས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་
 རྩིད་པ། དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།
 །འཇིག་རྟེན་རྒྱུག་བསྐུ་ལ་རྩིད་པ། དེ་ཀུན་
 རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་
 ལྷ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་
 དང་། །བྱུ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་
 གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱུང་པར་རྩིས། །དེ་བས་སྐྱོ་
 ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱུང་རྒྱུ་སོམས་ཀྱི་
 ཉར་ཞེན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་
 ལ། །སོམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱིད་ལུག་འགྱུར།
 །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་རེད། ཚོས་ཁས་སྤངས་
 ཀྱང་མ་སྤངས་ཀྱང་སོམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་
 རྒྱུ་བྱུང་ན་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཅ་བ་དང་། །ཞི་བདེའི་
 ཅ་བ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། སོམས་པ་
 བཟང་པོ་བྱ་རྒྱུ་ངཚོ་ཚང་མའི་ལས་འགན་ནམ་
 འབད་བཅོམ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། གཞན་
 དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློང་ལག་པོ་ཡོད་ན་ཞི་བདེའི་

རྩིག་རྩིགས་ཞིང་ཞིང་དང་རྒྱལ། སྤྱག་དོག་
 བཅས་རང་བཞིན་གྱིས་འཇོམས་འགྲོ་བ་ཞིག་
 རེད། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློང་གའ་རབ་
 ཅིག་ཡོད་ན་རང་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་མཁན་
 དང་། སྤྱག་དོག་བྱེད་མཁན་ཚོར་ཡིན་ནའང་།
 སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་
 ལ་སོམས་བཟང་པོ་ཞིག་འབྱུང་དགོས། ཡག་
 པོ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་འདུག
 རྒྱ་གར་ལུང་པ་འདིར་ཚོས་དད་དམིགས་
 བསལ་ཡོད་མེད་ཅི་རྣམས་རུང་། འཚོ་བ་མི་བྱེད་
 པའི་མིག་རྩིས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 རེད། ད་དུང་ངཚོའི་འཇམ་སྲིང་འདིར་ཞི་བདེ་
 དགོས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་འཚོ་བ་མེད་པའི་རྣམ་བཤད་
 རྩིད་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་དགོས། ཚོས་ལ་དད་
 པ་བྱེད་མིན་སོ་སོ་རྩིས་ཀྱི་དོན་དག་རེད། འཚོ་
 བ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསམ་སློབ་ཏང་བ་ཡིན་ནའང་ཏེ་ཅང་ཡག་
 པོ་རེད། གལ་སྲིད་ཚོས་མེད་ནའང་འཚོ་བ་མི་
 བྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་ན་ཏེ་ཅང་ཡག་
 པོ་རེད། རྒྱ་གར་ནི་འཚོ་བ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་དང་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་རེད། འཇམ་
 སྲིང་གི་ཚོས་ལུགས་ཚང་མ་རྒྱ་གར་ནང་དུ་
 ཡོད་པས་ངཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཅོམ་བྱོལ་དུ་རྩིད་པ་
 རྣམས་པ་བཟང་པོ་རེད། ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་
 དང་འཚོ་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་མཁན་གས་སུ་ང་
 ཚོ་ཡོད་པ་ནི་ལས་དང་སྤོམ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ཡག་པོ་བྱུང་བ་རེད་ལ། འཚོ་བ་མེད་པའི་ལུང་
 པར་བསྐྱེད་པ་ནང་བཞིན་སོ་སོ་རང་གི་ཉིན་རེ་
 བཞིན་དུ་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་དེའང་གཞན་
 ལ་འཚོ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་དུ་
 བཅེ་བ་བྱེད་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་བུལ་པ་ཡིན་

ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

གཞན་ཀྱང་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་འདུག་ དེ་རིང་མངའ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་གྲོ་སྲིད་གནང་བ་དང་། རྒྱ་གར་ གཞུང་གིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱགས་ རྒྱ་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ ནུམ་མེད་ལག་ལེན་ བསྐྱེད་མཁན་ལ་ཕྱགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བཞུགས་ བཟུང་གིས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེན་ཞབ་དུས་ ཀྱན་དུ་བུ་མས་བརྟེན་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ རྒྱུ་དང་། ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱེལ་ མཁན་པོ་རྣམས་ཆེད་མེད་མཁན་གནང་བར་ཕྱགས་ རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་དང་། མཐར་

ལས་གཞི་འཛིན་ཆོག་མཁན་ལྷན་ཁག་གི་སྐྱོ་ལའས་ཀྱང་ བདག་ལགས་ཀྱིས་ཕྱགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བཞུགས་ བཟུང་གནང་ཡོད་པ། དེ་ལོ་རྒྱུ་མ་པོད་དང་ རྒྱ་གར་གནང་བོད་རིག་གཞུང་ལྷན་ཁག་ལྟར་ གསར་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་མང་འཛིན་པའི་མཛད་ རྒྱུ་དང་། དཔལ་ས་སྐྱོ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ དང་། བློ་འཛིན་ཞེ་གཉིས་པ་དང་ཞེ་གསུམ་ པ། དགའ་ལྷན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། བར་བྱང་ཆོས་ རྒྱུ་སོགས་ལྷོ་ལུ་ལོ་ཡི་ཡོད་ནང་པའི་ཡུལ་གྱི་ ལག་གི་ལྷ་སྐྱེལ་མཁན་པོ་དང་། དགའ་ལྷན་ པ་དང་བཅུ་མ། དད་ལྷན་མི་མང་སོགས་ དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་

གི་ཁྲིམས་དོན་སྲོལ་ཆེན་གི་རྒྱུ་འཛིན་མཆོག་ དང་། མངའ་སྡེའི་གཞུང་གི་སོ་སོ་སྲོལ་ཆེན་ ཀྱི་སྐྱེད་སྐྱེས་མཆོག་ བྱི་སྲིད་ལྷན་ཁག་གི་ དེས་སྲོལ་སྐྱོ་ལའས་ཨ་ཁྱིའུ་མཆོག་ ICCR ཀྱི་ཆོག་གཙོ་བོ་ལུ་ས་དུས་བརྒྱུ་མཆོག་ རྒྱུ་ལྟར་དེས་སྲོལ་སྐྱོ་ལུ་དུ་དུ་མཆོག་ པོད་མིའི་སྲིད་འཇུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྲིད་ རྒྱུ་སྲོལ་སྐྱོ་ལུ་ཆེ་ཆེ་མཆོག་དང་པོད་མི་མང་ རྒྱུ་འབྲུས་ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་ བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་སོགས་ཆེད་མེད་མཁན་ ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོམ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱེལ་མཁན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོ་སྲིད་ཆོག་མཁན་འོག་མའི་ ཆོག་གཙོ་དང་གྲོ་སྲིད་ཆོག་གི་གྲངས་ཉུང་ཆོག་པའི་དབུ་བྲིད་རྣམ་གཉིས་ལ་ འཆོམས་འདྲི་མཛད་པ།

། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༤ ཉིན་སྤྱི་ ཚོམ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱེལ་མཁན་ཆེན་པོ་མཆོག་ གིས་ཉེ་ལམ་གསར་དུ་བདམས་སྐོར་བྱུང་བའི་ ཨ་རིའི་གྲོ་སྲིད་ཆོག་མཁན་འོག་མའི་ ཆོག་གཙོ་གོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ བཱ་ (Kevin McCarthy) མཆོག་དང་། གྲོ་སྲིད་ཆོག་ ཀྱི་གྲངས་ཉུང་ཆོག་པའི་ དབུ་བྲིད་དུ་གི་མ་ཇེ་ཇེ་ ཇེ་ (Hakeem Jeffries) མཆོག་གཉིས་ལ་དགའ་ བསྐྱེད་འཆོམས་འདྲི་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་མཆོམས་འདྲི་གནང་མཁན་པོ་གང་ཉིད་

མཆོག་གིས། དོས་རང་སྤོ་སོ་སོས་ཨ་རིས་མང་ གཙོ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱེད་གཙོ་པའི་ འགྲོ་བམའི་རིན་མང་ལ་ཚུ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ མཆོག་གིས། དོས་རང་སྤོ་སོ་སོས་ཨ་རིས་མང་ གཙོ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱེད་གཙོ་པའི་ འགྲོ་བམའི་རིན་མང་ལ་ཚུ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ བར་ཡོད་སྲོལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཨ་རི་ ཞི་འཛིན་སྲིད་སྲིད་དབང་བྱུགས་ཆེ་བའི་རང་ དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་

ཆོང་འབྲེལ་དང་། རྒྱུ་ཆོག་གིས། གཞན་གཞིས་ འབྲུར་སྲོལ་གི་དགའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་དང་། ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་སྐྱེས་པར་ ལའབས་འདེགས་ལྷབས་པོ་ ཆེ་ལྷུ་བྱུལ། ཨ་རིས་རང་གི་ མི་སེར་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་རང་ དབང་དང་གོ་སྐབས་སྲོད་ ཀྱིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ བས་ཨ་རི་ཞི་རི་བའི་འོད་སྣང་ དུ་གྱུར་ཡོད། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ བས་བཟུང་ དོས་རང་ཨ་རི་ལུ་ལུ་མང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་གོ་ སྐབས་བྱུང་ལ། སྐབས་དེར་དོས་ཀྱིས་གྲོ་སྲིད་

ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བླ་མ་པ་རྣམས་པ་གཙོས་
 པའི་གནད་ཡིད་དུ་བྱིན་ཚམས་དང་རྟུན་དུ་
 གནད་དོན་མང་པོའི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་
 ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིད་དུ་། དེ་མ་ཟད་དོན་གྱིས་ཁོང་
 རྣམས་ལ་དོན་ལ་རྩེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བཅོལ་
 མཁམ་བོད་ནང་གི་གཞིས་བཞུགས་ཀྱི་ཆེ་མི་
 མང་གི་དཀའ་ངལ་ལ་སེམས་ཁུར་སློབ་གཤེད་
 ཡོད་རྒྱུ་རྟུན་སེང་ལྟས་ཡོད། བོད་མི་རྣམས་
 ལ་ཨ་རིའི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་
 རྒྱུ་རྐྱེན་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན།
 ང་ཚོའི་འཐབ་རྩེད་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འགྲོ་
 བ་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཐུབ་པའི་ཞི་
 བ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པ། འཕྲུལ་བཟེ་བའི་
 གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་བདག་གཙུག་དང་ཁྲུབ་

སྡེལ་གཏོང་བཞིན་ཆེ་མཐོང་ལྡན་པའི་ཐོག་འཚོ་
 གནས་ཐུབ་ཐབས་དེ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 དེ་བཞིན་ལྷོ་ལྷོ་མཐུད་མགོན་པོ་མཚོ་ག་གིས། དོན་
 ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་སྡེ་དང་སྲིམ་པས་
 འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟང་སྤྱོད་གས་
 ཀྱི་འགྲུར་བ་འོང་བའི་རྩེ་བ་བཅོལ་གྱིན་ཡོད།
 དེ་དང་དུས་མཉམ་དོན་གྱིས་བོད་ནང་གི་
 གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེ་མི་མང་རྣམས་སྤྱི་སྤྱོད་ས་
 ལུས་པ་མེད་པ་བཟུང་ཡོད་ཅེས་དཀའ་སྤོབས་
 ཆེན་པོའི་ངང་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན། དོན་གྱི་མི་ཚོ་འདྲི་
 རང་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་སྡེལ་གཏོང་
 རྒྱུ་དང་། ཚོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ། བོད་ཀྱི་
 རང་པའི་རིག་གཞུང་དང་རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་

སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་
 བོའི་སེམས་ཁུར་སེམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་སྐྱོར་
 གོ་རྟོགས་སྡེལ་རྒྱུའི་ཐོག་འགན་འཁུར་བཞིན་
 ཡོད། ཅེས་དང་།
 མཐར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོ་ག་གིས་དུས་
 བྱིན་རྣམ་གཉིས་ནས་ཨ་རིའི་མི་མང་གི་རྩེ་བ་
 དང་མངོན་འདོད་བསྐྱུབ་རྒྱུ་དང་། ཞི་བདེ་དང་
 བདེ་སྲིད་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལས་
 དོན་ལ་གཞགས་མེད་ལམ་སྤོངས་ཡོང་བའི་བཀྲ་
 བེས་ཐུགས་སློབ་མཛད་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གི་བཀའ་སློབ་ཀྱི་སློབ་བརྟན་རེ་བའི་སྐུ་ རྩལ་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོང་ཁྲུང་ཆེ་ཁག་ཏུ་གཟིགས་འབུལ་ལྷུ་འགོ་བཅུགས་པ།

༡༡། ཨིན་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་
 ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་སིར་ཁ་རྒྱུ་རྩལ་ལྟེ་གནས་
 ཁང་ (CIRCA) གིས་བོད་མིའི་སློབ་མེད་པའི་
 དུས་བྱིན་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གིས་ད་བར་འཛམ་གླིང་ཞི་
 བདེའི་གལ་གནད་རྣམས་བཀའ་སློབ་སྦྲེལ་བ་ཁག་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷུག་ལྷུག་པའི་རེ་བའི་སྐུ་རྩལ་ཞེས་པའི་
 སློབ་བརྟན་ཞིག་བྱེད་ཡོད། ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་
 ༡༡ ཉིན་གྱི་དགོང་ཉོ་ལོན་ཾོན་ས་གནས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཚོང་ ༡༡༡༩ རྒྱུང་མི་མང་འདུ་འཛོམས་
 ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ས་གནས་ཤི་ཀ་ཾི་ལེ་སིར་ཀ་སི་
 (Piccadilly Circus) ལུག་གྱི་བསྐྱགས་བྱུང་
 རྒྱུ་གཟིགས་བྱུང་ལོད།

སློབ་བརྟན་དེའི་ནང་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གིས། འཛམ་གླིང་ནང་
 འགྲོ་བ་མི་ཐེང་འབྲུམ་བདུན་ཡོད་པ་ཚང་མ་
 འགྲོ་བ་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
 གོང་མཐོར་དང་། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྤྱང་ལ་
 ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་འཚོ་དགོས། རིགས་
 རུས་དང་། མཚོན་མདོག་ཚོས་ལུགས་འདུ་
 མེན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཞིང་། གཙོ་བོ་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་ཡིན་པ་
 གཅིག་པ་རེད། ང་ཚོ་བདེ་སྲིད་དང་ཞི་བདེ་
 ལྡན་པའི་སློབ་སྤྱོད་འཚོ་དགོས། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྦྲེལ་ཡོད་པ་བྱུར་འདོན་ལྟས་
 འདུག གཞན་ཡང་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གིས་སློབ་བརྟན་དེ་དང་
 འབྲེལ་ནས་སིར་ཁ་རྒྱུ་རྩལ་ལྟེ་གནས་ཁང་ལ་
 བཀའ་སློབ་ལམ་སྤོངས་ཞིག་སྦྲེལ་བའི་ནང་།
 ང་ཚོས་ལྷོ་ལྷོ་མཐུད་འགྲོ་བ་མི་གཅིག་གྱུར་གྱི་
 འདུ་ཤེས་ངེས་པར་དུ་འཛོམ་དགོས། ང་ཚོ་ཚང་
 མར་བདེ་སྲིད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དྲན་དགོས།
 དོན་དངོས་སུ་ཚང་མར་མི་ཚོ་བདེ་སྲིད་ལྡན་པ་
 ཞིག་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་
 ཚོའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཀའ་ངལ་འབྲུད་སྲིད་
 པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་རྩེ་བ་བརྟན་གྱི་
 འདུག་རྒྱུ་མེད། ལས་དོན་ཞིག་མཁྲོགས་ལྷུར་
 དོན་འབྲས་སོན་པར་ངང་རྒྱུད་རིང་བའི་སློ་
 རས་ང་ཚོས་ལྷོ་ལྷོ་མཐུད་སེམས་ལུགས་བསྐྱེད་དེ་

རྒྱལ་དགོས། ཞེས་འཁོད་ཡོད། རྒྱལ་བརྟན་དེ་
གཞིགས་སྤུང་མ་ལུས་གོང་དགོང་དྲིའི་གསེལ་
ཚོགས་ཀྱི་འདུ་འཛོམས་སྐབས་ཨིན་ཡུལ་
རྒྱ་ཚབ་དོན་གཙོད་པར་སི་
བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ལགས་
དང་ཨིན་ཡུལ་དོན་ཁང་གི་
དུང་ཚེ་རྫོ་ཚོས་བསམ་གཏན་
ལགས་ནམ་གཉིས་སེར་ཁ་རྒྱ་
ཅལ་རྟེ་གནས་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་ཇོ་སེབ་ཨོ་ཁོ་ཚོར་
(Josef O Connor)
ལགས་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱབས་དེར་ཨིན་

པ་དང་། རྒྱ་ཅལ་བ། ཚོམ་པ་པོ་སོགས་ལ་རྒྱ་
ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་
གིས་རྒྱུན་དུ་བོད་མི་ནམས་ལ་རེ་བ་བཟང་ས་
དེ་ལུང་འདྲིན་གྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
རྒྱལ་བརྟན་དེ་བཞིན་རྒྱ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡
ཚེས་ ༡༡ བར་དུ་ཉིན་ལྟར་ས་གནས་ཀྱི་
དགོང་དྲོ་ཚུ་ཚོད་ ༡༡༡༩ རྗེང་
ཨིན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོ་ན་
རྟོན་དང་། འཇར་མན་གྱི་
རྒྱལ་ས་རྟུར་ལི་ན། ཨོ་སྤུ་ལི་
ཡུའི་གོང་ཁྲིར་མེལ་རྟོར་ན།
ཨ་རིའི་གོང་ཁྲིར་ལོ་སི་
ཨིན་ཇི་ལེ་སི་བཅས་ཀྱི་ནང་
གཞིགས་འབུལ་ལུ་རྒྱ་ཡིན་
པ་བཅས།

ཡུལ་རྒྱ་ཚབ་དོན་གཙོད་པར་སི་བསོད་ནམས་
ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་དེར་འདུས་གསར་འགོད་

ནས་རྒྱལ་དགོས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུག་རྒྱལ་ས་ནས་
བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་རྒྱོབ་ལེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་

རྒྱ་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་ལ་སྤྲ་འགྱུར་རྟོང་མའི་ཚོས་བརྒྱུད་ནས་ གནས་མཚོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བཏན་བཞུགས་བསྐྱར་འབུལ་ལུས་པ།

༢༡ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥
ཉིན་རྒྱ་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཚེན་
པོ་མཚོག་ལ་སྤྲ་འགྱུར་རྟོང་མའི་ཚོས་བརྒྱུད་
འཛིན་པ་ཡོངས་ནས་ཇི་ལྟར་གསེལ་བ་བཏབ་
པ་ལྟར་གནས་མཚོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་དཔལ་ཡུལ་ནམ་གྲོལ་སྤྱིང་དགོན་
པར་བཏན་བཞུགས་བསྐྱར་འབུལ་ལུས་ཡོད་པ་
རེད།
དེ་ཡང་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ བོད་ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༢༠ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༡
གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྤྱིར་དགོང་ལོ་ཉིན་ནས་དབུ་
བཏུགས་ཏེ། ཉིན་བདུན་རིང་གནས་མཚོག་དོ་

རྗེ་གདན་དུ་ནམ་གྲོལ་སྤྱིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་ནམ་གྲོལ་སྤྱིང་གི་དགོང་འདུན་པ་གཙོས་པའི་
དགོན་སྡེ་ཁག་གི་དགོང་འདུན་པ་ལལ་གངས་
བརྒྱ་རྒྱལ་ཙམ་ནས་གཏེར་ཚེན་རུ་སྤྱིང་པའི་
ཚེ་རྒྱལ་གསང་འདུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལལ་རྩེ་
ནས་རྒྱ་ཚོའི་ཚེ་རྒྱལ་སྤོན་དུ་བཏང་སྟེ། བོད་ཟླ་
༡༡ ཚེས་ ༢༤ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥
གཟའ་སྐར་དགོང་ལོ་ཉིན་བཏན་བཞུགས་དངོས་
གཞི་བསྐྱར་འབུལ་གྱི་ཐོག་མར་སྤྲོ་རྩེ་ཚོད་
༡༡༤༠ ཙམ་ལ་རྒྱ་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་
མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་དོར་གདན་དགའ་ལྡན་
འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་དོར་གདན་དཔལ་ཡུལ་

ནམ་གྲོལ་སྤྱིང་དགོན་པར་ཚེབས་བརྒྱུར་སྐབས།
རྟོང་མའི་རྩེ་ཚེན་ཁག་དང་། རྟོང་མའི་རྩེ་
འབྲས་བཅས་ནས་སྤོས་སྡེ་དང་། རྒྱ་གྲོལ་
སྤྱིང་དགོང་འདུན་པས་རྒྱུན་རྒྱ་སྤོས་འཛིན་གྱིས་
སྤོན་བསྐྱས་ཏེ། བཀྲ་གིས་རྟེན་འབེལ་དུ་གོ་སོ་
སྟེ་མར་འདེགས་འབུལ་དང་བཅས། རྒྱ་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་ནམ་
གྲོལ་སྤྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་ལུ་ལུས་
པ་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་བཞུགས་
བྱིར་ལེབས་སོར་འཁོད་མཚམས། བཏན་
བཞུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྤོབ་དཔོན་ཞེ་ཚེན་རབ་
འབུམས་རིན་པོ་ཚེ་མཚོག་གིས་མངལ་དར་

རྒྱ་དང་ལྷོ་རྒྱ་སྐབས། ཞལ་འདོན་རྒྱ་ཆགས་གསུམ་པ་དང་། ཚོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་སོགས་གསུང་འདོན་དང་། གསོལ་ཇ་འབྲས་སོལ་རིམ་པར་ཐེབས།

ལྷོ་མཐུད་ཁྲུས་གསོལ་དང་། མཚོ་དཔ་བྱིན་རྒྱལ་ས། རིགས་རྒྱུ་མཁའ་འགོ་བསྐྱེད་དེ།

གར་སྐབས་བཅས་སོ་སོའི་མདོག་མཐུན་གྱི་དར་སྡེ་བཟུང་སྡེ་བཞུགས་ཁྲིའི་མདུན་དུ་འཁོད། ཞལ་འདོན་ཚོག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དར་ཐག་བསྐྱེད། མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་སྤྲོགས་སོ་སོར་གསེགས། རྒྱ་སྐྱེད་རྣམས་སྤྲོགས་སྤྲོལ། སྤྱང་འཁོར་བཅས་བཏན་བཞུགས་གྱི་ཚོག་རིམ་པར་ཐེབས་ཏེ།

དངོས་གཞིར་བསང་སྐྱེད། སློབ་དཔོན་ལྷར་བསྐྱེད། ལྷན་འདྲེན། མཚོ་དཔ་སྤོང་སོགས་རིམ་པར་གསུངས་ཤིང་། བཏན་བཞུགས་གྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཞི་ཚེན་རབ་འབྲམས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཚོ་བུམ་དང་། ཚོ་ཆང་། ཚོ་རིལ། ཚོ་མདའ་བཅས་ལུལ་རྗེས་མཁའ་པོ་ཀྱན་བཟང་བདེ་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་མཚུལ་བཤད་པ་དང་། མཚུལ་ཚོམ་བྱ་འདེགས་འབྲུལ། རྙིང་མའི་སྤྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་བྱུར་འདེགས་ལྷས་པ་སོགས། རྒྱ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྲོད་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྱི་གསང་གསུམ་ལ་ཚུལ་བསྐྱེད་མི་ཤེས་པའི་མཚོན་མའི་རིགས་ཆ་ལོ་ཙམ་ཙམ་ཡང་གཞུང་ཡང་མི་བཞེས་ཤིང་། བསྐྱེད་འགོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་མཁོན་དཔུང་དུ་ལེགས་པར་མི་འགྲུར་དོ་རྗེ་ཚོས་

བདུན་གྱི་དོ་པོར་བཏན་ཅིང་། ལྷགས་གྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གིགས་མེད་སྐྱེན་གྱིས་འབྲུལ་སྤྱིར། དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྲུར་རྙིང་མའི་ཚོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་ཡོངས་ནས་བཏན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྲུར་རྙིང་མའི་ཚོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་ཡོངས་ནས་འཕགས་ལུལ་གནས་མཚོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ་དཔལ་ལུལ་རྣམས་སྤོང་སྤོང་དགོན་པར། རྒྱ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྲོད་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་གཏེར་ཆེན་རྒྱ་སྤོང་པའི་ཚོ་སྤྱི་བྱི་སྤོང་ནས་བཏན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་སྐབས་མཁོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྤྱུལ་དོན། དེ་རིང་ས་ཆ་འདྲིར་དང་པ་དང་དམ་ཚོག་གཡོ་བ་མེད་པའི་པོད་གངས་ཅན་རྒྱུངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པའི་ཚོས་བརྒྱད་སྤྱི་དང་། དད་པ་དང་འདུན་པ་གཅིག་སྤྱི་བྱི་སྤོང་ནས་བཏན་བཞུགས་གནང་བ་རེད། ཉན་འགྲུང་ཡིན་པས་དོས་ནས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་གཉིན་འཕྲང་ཅན་འདི་འདྲའི་ཞིག་ལ། པོད་ཀྱི་བསྐྱེད་

པ་དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་ཕན་ཐོགས་པལ་ཆེར་བྱེད་བྱུབ་གྱི་འདུག དེ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གོ་ཐོས་མེད་སའི་ལུང་པ་ཚོ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་དོ་སྐྱོང་གསར་པ་སྐྱེབས་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན། ཡི་ཤུའི་ཚོས་པའི་ནང་དུ་འང་སོ་སོའི་ལྷ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་། བུམས་པ་དང་བརྟེན་བ། བཞེད་པ་བཅས་གྱི་ཐོག་ལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་ཅང་དགའ་མོས་བྱེད་གྱི་འདུག དེར་བརྟེན། དོས་ཀྱིས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། འཇམ་སྐྱིང་འདྲིའི་སྐྱོང་གི་གཉུག་མར་གནས་ཤིང་སྤོང་གཟུ་པོར་གནས་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོས་དད་

མེད་མཁའ་ཚོ་ཡིན་ནའང་དོས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དོས་ལ་མཚོན་ནའང་འཇམ་སྐྱིང་འདྲིར་མི་མང་པོའི་སེམས་དགའ་པོ་བཟོ་བ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་གཙོ་པོ་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་བཤད་པས། མི་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་འདུག ཡི་ཤུའི་ཚོས་པའི་ནང་དོས་ལ་དོ་ཤེས་པ་ད་ཅང་མང་པོ་ཡོད། སོ་སོའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཁ་ཁ་རེད། དེ་ལ་དོས་ཀྱིས་ཚོད་པ་རྒྱག་གི་མ་རེད་ལ། ཚོད་པ་རྒྱག་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཉམ་ཐག་གི་མི་ལ་ཞབས་འདེགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡི་ཤུའི་ཚོས་པ་ཚོ་ད་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དོས་ཀྱིས་དོ་ཤེས་པ་ཁ་ཆེ་དང་།

དེ་ལྟར་སྐྱོ་ས་ནས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་གཞུང་གི་མངའ་སྡེ་ཆོང་མར་སྐྱོ་སར་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེའི་སྤྱིད་སྤྱུག་ཆོེ་འཆར་ཅན་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དོས་རང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་གོ་མས་བསྐྱེད་ཡོད།

དོས་ཀྱི་མི་ཆེ་འདིར་ཆོས་པ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་གིས་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་དད་མེད་མཁའ་ཆོེ་ལ་ཡིན་ནའང་། མེས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་མི་ཆོང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ནི་ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་གྲངས་ཐེར་འབྲུམ་བརྒྱད་མ་ཟེན་ཅམ་

ཡོད་པ་ཆོང་མར་བྲམས་བརྗེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཆོང་མར་ཡོད་པ་རེད། དོས་ཀྱིས་དེའི་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཞབས་འདེགས་གང་འཆམ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན། ཆོན་རིག་པའི་ནང་དུ་ཆོས་ལ་དོ་སྡེད་མེད་པའམ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་བྱེད་མཁའ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་དོས་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོས་ལ་དགའ་བོ་མིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དོས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་གང་འཆམ་བྱེད་བྱབ་ཀྱི་འདུག

སྐབས་སུ་བབ་པ་བོད་གངས་ཅན་གློངས་རེད། བོད་གངས་ཅན་གློངས་ལ་སོ་སོའི་ལས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་

ཡོད་པ་ཞིག་གིས། བོད་གངས་ཅན་གློངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དོས་ཀྱིས་དོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས། ཞབས་འདེགས་དེས་ཅན་ཞིག་སྐྱབ་བྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟོ་ཕན་ཆད་དུ་ཡིན་ནའང་། གངས་རིར་བའི་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལྷས་འབྲུང་བའི་གནས། ཞེས་ནམ་

སྤྱོད་ཆོགས་བཅད་ཅིག་འདོན་བཞིན་པ་ལྟར། ཕལ་ཆེར་དདོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག བོད་གངས་ཅན་པ་ཆོས་དད་པ་དང་ཞེན་ཁོག་གི་ཐོག་ནས་དོས་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་བོ་མིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བོད་རིགས་བཅས་ཆོང་མས་དོས་ལ་གྱུས་པ་དང་བརྗེ་བ་བྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དོས་ཀྱིས་དེ་དག་མཐོང་སྐབས། མི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལྟོ་པའི་མཚན་མ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་འཆོ་བསམ་པའི་སེམས་བྱགས་བསྐྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟོ་དུས་སུ་གཞུགས་པོ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། རྒན་པས་ཀྱང་གཞུགས་པོ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་པོ་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག གོ་མ་པ་སྤོས་ནས་ཕར་

ཚུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཤུས་མོར་དོག་ཅམ་དགའ་བལ་འདུག་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མེད། ད་ལྟོ་བར་དུ་དོས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་དོན་དུ་ཞབས་འདེགས་གང་འཆམ་སྐྱབ་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡིན་ནའང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་གཉིས་ལ་ཏན་ཏན་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་བྱབ་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན། བྱོད་ཆོེ་ཆོང་མ་སྤྱུགས་སྤོ་བདེ་བར་བཞུགས་རོགས་གནང་།

དེ་རིང་ས་ཆ་འདིར་དདོས་སུ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བརྗེན་བཞུགས་གནང་བ་རེད། མེས་འདི་ཅམ་ཚུར་རེ་བ་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དོས་རང་གི་དོས་ཀྱིས་ཀྱང་།

ངེ་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ངེ་སྤྱོད་གནས་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱོད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག །ཅེས་རྒྱན་དུ་སྤོས་ལམ་འདི་རྒྱག་གིན་ཡོད། ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ངེ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་འམ། གང་ལྟར་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་གསུ་ཀྱི་རིང་དུ་དོས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་གི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་གངས་ཅན་གློངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བྱབ་པ་ཞིག་དང་། དང་སང་འཛམ་གླིང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དོས་ཀྱི་མི་ཆེ་འདིའི་ནང་དུ་དགའ་བལ་ཆེན་པོ་ལྗོང་བའི་ལུ་

དེ་རྗེས་ལྷོ་རྒྱ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། རིམ་བཞིན་
 འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་གོ་རྟོགས་དངོས་གནས་
 དང་གནས་ཆེ་འཕྲིན་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་
 རྒྱུ་ལ་རྗེས་ལ་རྗེས་ལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་
 ལ། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཡོང་བ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོང་གི་འདུག བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་
 གསལ་ཞེས་པ་དངོས་ཀྱིས་རང་བཅོན་གྱི་སྐད་
 ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་བོད་
 ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བོད་རང་གིས་བདག་
 པོ་གཙང་མ་རྒྱལ་བུ་པའི་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་
 མཚུངས་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་དོར་བོད་
 གསུམ་ཚང་མར་བསྐྱོད་པའི་ཞབས་འདེགས་
 རྒྱལ་བསམ་པའི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཞིན་
 ཡོད། ཉན་ཉན་དངོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་དོན་པོའི་
 བསམ་སྒྲོག་གོད་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ཆེ་ས་
 བསམ་པས་མ་སྒོའི་བཏང་ནས་འགྲོ་དུས་ཕལ་ཆེར་
 མི་ཚོ་རིང་པོར་བསྐྱེད་ནས་བོད་གངས་ཅན་པ་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་སྤྱི་
 དང་། འཛམ་གླིང་གི་མི་ཚང་མ་འཛམ་གྱི་པོ་
 གནམ་བསྐྱོད་ཡོངས་ཀྱིས་དགའ་བོ་བྱེད་སའི་
 མི་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་
 སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོང་བ་ཞིག་ལ་དངོས་ཀྱིས་
 འབད་བཙོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

འཛམ་གླིང་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཞི་བདེ་
 དང་། གོ་མཚོན་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་། མཐའ་
 གཅིག་དུ་སེམས་རྒྱུད་བྱམས་བཅའི་ཐོག་ནས་
 ཞི་བདེ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་
 བསམ་གོ་མཚོན་དང་དམག་སོགས་གང་ཡང་
 མེད་པར་འཛམ་གྱི་གླིང་ཞི་བདེ་ཅན་ཞིག་
 ཡོང་བར་དངོས་ཀྱིས་སྤོང་ལམ་རྒྱལ་གི་ཡོད་ལ་

ཕལ་ཆེར་འགྲུབ་པའི་བཙོན་འདུག དེར་བརྟེན་
 དོས་ལ་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་ནས་འཚོ་བ་ནི་འཚོ་
 གོ་ཚོད་པའི་སྤོང་ལམ་པ་རྟེན་གྱི་འདུག རྒྱུད་ཚོ་
 ཚང་མས་དེ་རིང་འདིར་ཚོ་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐོག་ནས་བརྟན་བཞགས་གནང་བ་རེད། འདི་
 ཡིས་ཚེའི་བར་ཆད་ཞི་ནས་ཚེ་རིང་དུ་གནས་པ་
 ལ་ཉན་ཉན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་རང་
 ཚོ་ཚང་མ་གཙོ་བོ་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཡོ་
 བ་མེད་པར་གནང་གི་ཡོད་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་
 རྒྱ་ཡིན།

བོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོས་ལ་དགའ་མོས་
 བྱེད་མཁན་ཚོས་དགའ་མོས་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་
 དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སོ་སོའི་མི་ཚོ་འདི་བཟང་པོ་ཞིག་
 བསྐྱལ་བ་ལས་སྤྱུག་དོག་དང་རྒྱལ། འགན་
 སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། དོས་
 ལ་དགའ་མོས་བྱས་པའི་དོན་དག་ཚང་གི་ཡོད་
 པ་མ་རེད། དངོས་གནས་བྱམས་པ་དང་བཅུ་
 བའི་ཐོག་ནས་མི་ཚོ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། དོས་
 ལ་དགའ་མོས་བྱས་པ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་
 ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཚང་མས་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་རྒྱར་ཐག་བྱས་པ་རེད། ང་ཚོ་ད་ཅང་དུས་
 ཚོད་གཉན་འཕྲང་ཅན་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ་རེད་དེ།
 དོས་ཀྱིས་དེ་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་མི་གོ་ཚོད་
 ཡོད། རྒྱུད་ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་སྤྱི་ལྷོ་རིང་ལ་དོས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱོད་པ་དང་། འཛམ་
 གླིང་ཞི་བདེ། རྒྱུ་བྱུག་དུ་བོད་རང་གི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
 ལག་པོ་ཡོང་བུ་པ་ཞིག་དང་། དེ་རིང་འདིར་
 ང་ཚོ་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁུག་ཅིག་ལ་འཚོགས་པ་

ནང་བཞིན། རིམ་པས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 རྒྱལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་ཚུ་ཕོ་བྱང་
 གི་མདུན་གྱི་བཞུགས་ཁྲི་གླིང་ག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ང་
 ཚོ་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་རང་ཚོས་ཀྱང་
 བརྟན་བཞགས་ཚོ་སྐྱབ་དེ་འདྲ་གསུངས། དོས་
 ཀྱིས་སྤོང་ལམ་ལག་པོ་ཞིག་རྒྱལ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་
 ཕལ་ཆེར་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞིག་འདུག དོས་རང་
 ཡང་སེམས་ཤུགས་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། རྒྱུད་ཚོ་
 ཚང་མས་སྤོང་ལམ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱར་ཐག་གནང་
 རོགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།
 ཞེས་བཀའ་སྤོང་སྤོང་ལམ་ཡོད་པ་དང་།

བརྟན་བཞགས་བསྐྱར་འབྲེལ་སྐབས་སུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་མའི་རྒྱ་ཆེན་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཞེ་ཆེན་རབ་
 འབྲེལ་སེན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ལ་སྐྱབས་
 རྗེ་བདུད་འཛོམས་སེན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད།
 ལ་སྐྱབས་རྗེ་འབྲེལ་ཞིག་སེན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་
 རྣམ་གཉིས། ལ་སྐྱབས་རྗེ་གྲང་ཁང་མཁན་
 རྒྱལ་སེན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་སེན་པོ་ཆེ་མཁོ་ཁྲིམ་སེན་
 པོ་ཆེ། རྒྱལ་སེན་པོ་ཆེ་རི་མགོ་སྤྱལ་སྤྱི་སེན་པོ་ཆེ།
 མཁན་ཆེན་རྣམ་གྲོལ་སེན་པོ་ཆེ། གཞན་ཡང་
 མཁན་རྒྱལ་ཆེ་ཁག་མང་པོས་གཙོས་རྒྱ་བལ་
 འབྲུག་གསུམ་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱི་འགྱུར་རྒྱུད་མའི་
 དགོན་ཁག་ ༡༠༠ ལྷག་ནས་ཁྲི་དགེ་འདུན་
 པ་གཉིས་སྤོང་ལྷག་དང་། གཞན་བོད་རིགས་
 དང་དེ་མ་ལ་ཡའི་ཁུལ་གྱི་ནང་པའི་དད་ལྡན་མི་
 མང་དང་། རྒྱུ་རྒྱལ་ལུ་ལྷག་ཁག་ནས་ཕེབས་
 པ་བཅས་ཁྲི་དད་ལྡན་པ་ ༦༠༠༠ བཟུལ་བ་
 ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དོར་གདན་བྱང་ཚུབ་མཚོད་རྟེན་ ཆེན་མོར་གནས་གཟིགས་མངོན་པ།

༄༅། ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡིངས་ཀྱི་མགོན་ སྐབས་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་དབང་ཐམས་ ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ ཆེན་པོ་མཆོག་དོར་གདན་ དགའ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་མྱེང་ བས་སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ དཔལ་ཚུལ་བ་སྤྲུལ་བྱུང་བ་ མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་ རྒྱུ་ལའི་གནས་མཆོག་དོར་ གདན་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་མོར་ ཆེབས་སྐྱུར་གྱིས་སྒྲོན་པའི་སྐུ་ བརྟན་ལ་མཚོད་མངོན་དང་ཐུགས་སྒྲོན་མངོན་ གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གོང་ཆེས་ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ ༡༧༤༠ ཆེན་དུ་མཚོད་རྟེན་འཛིན་སྐྱོང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ ཚམས་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་ མགོ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བསྐྱུ་དང་བཅས་ པོ་མཆོག་སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་དང་བཅས་དོར་ སྒྲོན་པའི་སྐུ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེར་མཚོད་མངོན་ བྱང་། སྐུ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེའི་ མདུན་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་ པོས་མངོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ བསྐྱོད་པ་སོགས་གསུང་འདོན་ དང་། ཐུགས་སྒྲོན་གནང་རྗེས་ དགའ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་མྱེང་ དུ་ཆེབས་བསྐྱུར་བསྐྱུངས་ ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བྲུམས་བཙུང་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༄༅། ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་ མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ རྟེན་རུ་རྗེས་དྲན་གྱི་འགྲེམས་ སྒྲོན་དང་དཔེ་མངོན་ཁང་། སྐུ་འབས་ཁེ་ཨན་ཅ་ཏུར་ཅེ་ཏེ་ (T. N. Chaturvedi) དམ་ པ་མཆོག་གི་ནང་མི་ནས་རི་ ལྷར་རྫོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ པ་ལྷར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་རྫི་

འབས་ཁེ་ཨན་ཅ་ཏུར་ཅེ་ཏེ་ དམ་པ་མཆོག་གི་རྗེས་དྲན་ ཆེད་བྲུམས་བཙུང་དང་འཛིན་ སྐྱོང་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ ཐོག་གཏམ་བཤད་དབྱེ་འབྲེད་ མངོན་སྐྱོར་ཆེབས་བསྐྱུར་གྱིས་ བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གོང་ཆེས་ཉིན་གྱི་སྤྱོད་

སྤྱི་ཚེར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་དམངས་འཛིན་སྲིད་སྲོལ་བཟང་པོ་
 བསྟེན་གནས་ཁང་གི་ཆོག་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་དམངས་ཆའི་
 སྤྱི་དམངས་སྲིད་འཛིན་མཆོག་མགོན་པོ་གང་
 ཉིད་མཆོག་གིས་སྤྱི་དམངས་ལ་མར་མེ་ལེ་ལེ་སྤྱི་
 གནང་གྲུབ་རྗེས་ཡུལ་སྐོར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

འཛིན་དེ་སྤྱི་ལུ་ལེ་ལེ་ལེ་
 ཅ་དུར་ཆེ་ཉི་དམ་པ་མཆོག་གི་
 གི་ནང་མི་རྒྱུ་པ་དང་། ཅེ་
 རྒྱ་གར་གྱི་འཛིན་སྲིད་སྲོལ་བཟང་པོ་
 སྤྱི་དམངས་ཆའི་ཁང་གི་དགོ་ལས་རྒྱུ་པ།
 དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་

ལས་བྱེད་བྱུང་པ་ཁག་གཅིག་སོགས་ལ་བཀའ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་དོན། མཆོད་ལོ་གསུམ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་རང་བཅོན་ལོ་ལ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་
 གར་ལུང་པར་བཟུང་དང་སྤྱི་དམངས་རྗེད། རྒྱུ་
 གྱིས་ཀྱིས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་གྱི་
 གནའ་པོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་ཆོད་མ་རིག་པའི་སྤྱི་
 རྒྱུ་པ་རྗེད། ལྷོ་ཟླ་དང་པོ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་
 གི་སྤྱི་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ལམ་དོས་ཀྱི་
 མི་ཆེ་རྒྱུ་པོ་རྒྱ་གར་ལུང་པར་བསྐྱེད་པ་རྗེད།
 རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་པོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་ཆོད་མ་རིག་
 པ་དངོས་གནས་དང་གནས་ཉ་ལས་པ་རྗེད།
 རྒྱ་གར་ནི་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རྗེད།
 རྒྱ་གར་ནང་འཇོ་མོལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལམ་
 ཆེ་བ་མཉམ་གནས་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་ལུ་ལེ་
 རྒྱུ་པར་བཟུང་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་མཆོག་དང་
 མཇུག་འཕྲད་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་གྱིང་མེད་ནའང་

སྤྱིས་སྤྱི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་དམངས་དང་པོ་པ་རྒྱ་
 ཉར་ལུ་ལེ་ཅེ་དུ་མཆོག་དང་། སྤྱི་དམངས་དམ་
 པ་ལམ་ལྷ་དུར་བྱ་སྤྱི་མཆོག་ ཞིན་རྒྱུ་རྒྱ་
 མཆོག་སོགས་དང་ཐོངས་འགའ་མཇུག་འཕྲད་
 ཀྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་། རྒྱུ་མཆོག་གྱི་དུང་གྱི་དེ་
 དག་དང་རྒྱ་དུ་མཇུག་འཕྲད་དང་སྤྱི་དམངས་

སྐབས་བཅེ་བཀའ་ལུ་ལུ་ལུ་། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་
 རྒྱུ་དང་ལུ་ག་ལུ་གི་བྱམས་བཅེ་དང་འཆོ་བ་
 མེད་པའི་རིག་གཞུང་དེ་དག་དངོས་གནས་དང་
 གནས་འགྲོ་བ་མི་ཚམ་མ་བཟུང་། འཇིག་རྟེན་
 འདྲིའི་སྤྱི་དམངས་འཆོ་བཞིན་པའི་དུང་འགྲོ་སེམས་
 ཅན་ཆོད་མར་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཡོད། འགྲོ་བ་
 མིའི་རིགས་ལ་དངོས་གནས་དང་གནས་བྱམས་
 བཅེ་དང་འཆོ་བ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་དེ་དག་
 དགོས་མཁོ་ཆགས་ཡོད།

དོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱམས་བཅེ་དང་འཆོ་བ་
 མེད་པའི་རིག་གཞུང་དེ་དག་གོང་མཐོར་གཏོང་
 བཞིན་ཡོད་ལ། བྱམས་བཅེ་དང་འཆོ་བ་མེད་
 པའི་རིག་གཞུང་པོད་མི་དང་རྒྱ་གར་བ་ཚམ་
 མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་མི་ཆོད་མར་དགོས་མཁོ་
 ཡོད་པ་རྗེད་ཀྱི་ཡོད། དོས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལུ་
 སྤྱི་དམངས་ཉེ་འཁྲུག་ཚོད་རྒྱུ་རྒྱུ་དུས་ཆོད་

ཆོ་སྤྱི་སྐབས་མའི་བྱམས་བཅེ་ལ་བཞེན་ནས་
 འཆོ་བ་ལོངས་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རྗེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཅ་བའི་ཆ་ནས་ང་ཆོ་འགྲོ་བ་མིའི་རང་བཞིན་
 བྱམས་བཅེ་དེ་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ང་ཆོ་
 སྤྱི་ཆོགས་ལ་བཞེན་པའི་སེམས་ཅན་རྗེད། སྤྱི་
 ཆོགས་ལ་མ་བཞེན་པར་གཅིག་ཤུར་འཆོ་བྱུང་

བྱམས་མེད། སྤྱི་ཆོགས་ནི་དང་
 ཆོད་འཆོ་གནས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
 ཡིན། འཇོ་མོལ་ནང་མི་
 ཐོར་འབྲུམ་བདུན་བཅུད་ཅམ་
 ཡོད་པ་རྒྱམས་མཉམ་དུ་འཆོ་
 དགོས་ཤིང་། འགྲོ་བ་མི་ཐོར་
 འབྲུམ་བདུན་བཅུད་ཅམ་ཡོད་
 པ་རྒྱམས་ཅུ་བའི་ཆ་ནས་འགྲོ་
 བམི་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་རྗེད།

ང་ཆོ་འཆོ་གནས་བྱེད་པར་བྱམས་བཅེ་དང་འཆོ་
 བ་མེད་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བྱམས་བཅེ་ཡོད་ན་
 འཆོ་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད།
 བྱམས་བཅེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱི་བས་
 ལུགས་སྤྱི་ཡོད། བྱམས་བཅེ་ཡོད་ན་སོ་
 སོའི་སེམས་པ་རྒྱུད་ཤིག་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 མ་བཟུང་། རང་ཉིད་ལ་གདོང་ཆོད་སྤྱི་ཡོད།
 རང་ཉིད་ལ་བྱམས་བཅེའི་སྤྱི་ཡོད་ན་གཞན་
 མཆོད་ལོ་གསུམ་པོ་མིའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ལུང་གི་
 རྗེད། རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་པོའི་ལྷ་གྲུབ་བྱམས་
 བཅེ་དང་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱིས་སྤྱི་
 དང་། སྤྱི་ཆོགས། ཐ་ན་འཇོ་མོལ་ཡོངས་ལ་
 བདེ་སྤྱི་རྒྱུ་ལུ་ཡོད།
 ད་ལྟོ་ང་ཆོ་དང་ཁོང་ཆོ་ཞེས་མཆོན་ཆ་བེད་
 སྤྱི་དམངས་ཉེ་འཁྲུག་ཚོད་རྒྱུ་རྒྱུ་དུས་ཆོད་

ཡོལ་བེན་པ་རེད། བྱམས་བརྩེ་ཉམས་ལེན་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་ཉིན་རེའི་མི་ཚོ་སྤྱིད་པ་ཡོང་
 བྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཉིད་ཀྱང་ཡག་པོ་ལྷག་
 བྱི་རེད་ལ། འཕྲོད་བསྐྱེན་ལའང་ཕན་གྱི་ཡོད།
 ང་ཚོར་གདོང་པ་གཅིག་དང་། མིག་གཉིས།
 རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག་པ་རེད། གལ་ཏེ་ངོས་
 རང་མིག་གསུམ་ལྡན་གྱི་མི་ཞིག་དང་ལྷག་པ་
 ཡིན་ན་ངོ་མཚར་སྤྱི་ཡི་རེད། དེ་མིན་ང་ཚོ་ཚང་

མ་འགོ་བ་མི་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་རེད། ངའི་
 ཚོས་ལྷགས་དང་ཁོང་ཚོའི་ཚོས་ལྷགས། ངའི་
 རྩལ་ཁབ་དང་ཁོང་ཚོའི་རྩལ་ཁབ། ངའི་ལྷ་བ་
 དང་ཁོང་ཚོའི་ལྷ་བ་ཞེས་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་ཚིང་
 བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་བསམ་སྒྲོ་ཏེ་ཅང་གྱུ་དོག་པོ་
 རེད། དམག་འཁྲུག་དང་འཚེ་བའི་དུས་ཚོད་
 ཡོལ་བེན་པ་རེད། ངོས་རང་ད་ལྷ་ལོ་ ༡༥ ལ་
 རྩལ་ལོད་ཀྱང་། རང་སེམས་ལ་ཞི་བ་དེ་ཡོད་

སྤབས་གཞིན་ཉམས་དོད་པོ་ཡོད། སེམས་ཞི་
 བདེ་དགོས་པ་དེ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷིའི་
 མངོས་སྤྱག་ལས་ནང་སེམས་ཀྱི་མངོས་སྤྱག་སྤོ་
 བྱམས་བརྩེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་
 བཀའ་སློབ་སྤྱུལ་ཤེས་བཀའ་འདྲི་ཁག་ལ་བཀའ་
 ལན་སྤྱུལ་ཡོད། །

བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་གསལ་བསྐྱགས།

༡༡། །བརྟན་བཞུགས་ཤོ་སྤྱི་གཞིགས་ཚུང་
 རས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༤ ཉིན་ཡོངས་
 རྒྱབ་གསལ་བསྐྱགས་ཞུས་པ་བཞིན། ད་ཆ་
 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༠ བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ལྷོ་
 ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ གཟུང་ཚེས་དགེ་
 བའི་ཉིན་འཕགས་ལུལ་རྩ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་
 ཚོས་སྤོང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་གཞིས་ཀྱིས་ལྷ་སྤོ་
 མི་སྤོ་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ། བོད་མིའི་སྤོ་ན་
 མེད་པའི་དབྱ་བྱིད་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྤབས་
 མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་
 གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་སྤྱི་གཞིགས་ཀྱི་མཚོན་

མ་ཅི་མཚེས་ཆེག་མེད་དུ་ཞི་ནས་སྤྱི་ཚོ་ལུན་
 དུ་བརྟན་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་
 མཐའ་དག་སྤྱུན་གྱིས་འབྲུབ་ཆེད་དུ་ཚོད་དཔག་
 མེད་དུངས་མ་བརྩུད་འདྲིན་གྱི་སྤོ་ནས་བརྟན་
 བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ཞུ་གཏན་འཁེལ་བ་
 ལྟར། གཞུང་བསྐྱོན་དགུ་ལྷ་གནས་ཚུང་ཚོས་
 རྩལ་ཆེན་པོར་ཞབས་རིམ་བཀའ་ལྷང་ཞུས་
 པའི་ཐེབས་སྤོར། འཕགས་པའི་བསྐྱོད་ཆེན་དང་
 འབྲེལ་མ་ཁེ་ཡིག་དུག་མ་དུང་སྤྱར་དང་། དུ་
 རེའི་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེལ་སྤོར་མའི་གཞུངས་
 ལྷགས་འབྲུམ་ཐེར། ཡུལ་བཀའ་དག་ཐོན།
 ཡུལ་བ་ཚོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཞུངས་ལྷགས།

བཞུགས་བརྩུ་བདུན་གྱི་གསོལ་འདེབས། སྤོག་
 རྒྱ་གང་མང་། ཞེས་བསྤྱུལ་འདུག་ན། དགོན་
 རྩ་གྲུ་ཚང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་
 ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་སྤོ། མི་སྤོར་བ་བཅས་
 རས་རང་རྣམས་གང་སྤོགས་ཀྱིས་སྤོན་སྤྱུལ་ས་
 ཀྱིས་པའི་སྤྱུབ་ཐོ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་
 ༡༩ འགྲུངས་མེད་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་སྤྱི་
 རུལ་འཕྲོར་ཡོང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་སྤྱ།
 བརྟན་བཞུགས་ཤོ་སྤྱི་གཞིགས་ཚུང་རས་སྤྱི་
 ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ལ།

**སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྤབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ནིའུ་ཇི་ལེན་གྱི་ལས་འཁྲུར་སྤྱིད་
 རྩོན་ང་སེན་ཏེ་ཨར་ཏེན་མཚོག་ལ་བསྐྱགས་བརྩོད་ཀྱི་སྤྱག་བྲིས་སྤྱུལ་བ།**

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༡༤
 ཉིན་བོད་མིའི་སྤོ་ན་མེད་པའི་དབྱ་བྱིད་སྤྱི་ཚོར་
 ཡགོང་ས་ཡསྤབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
 ནིའུ་ཇི་ལེན་གྱི་ལས་འཁྲུར་སྤྱིད་རྩོན་ལུམ་སྤྱི་
 ཇི་སེན་ཏེ་ཨར་ཏེན་མཚོག་ལ་ཡི་རང་བསྐྱགས་

བརྩོད་ཀྱི་སྤྱག་བྲིས་ཤིག་སྤྱུལ་གནང་ཡོད།
 དེ་ཡང་སྤྱག་བྲིས་ནང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
 མཚོག་གིས་སྤྱིད་རྩོན་ལུམ་སྤྱི་ཇི་སེན་ཏེ་ཨར་
 ཏེན་མཚོག་གིས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་སྤྱབས་

མིག་དཔེར་ངོས་པའི་དབྱ་བྱིད་གནང་བར་
 ཡི་རང་བསྐྱགས་བརྩོད་གནང་བ་དང་སྤྱགས།
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོའི་ཟླ་བ་ ༠༩ རང་མང་
 ཚོགས་ཁོང་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྤོ་མི་མང་དུ་
 མ་ཁྱེན་འདས་མས་སྤོན་པོག་པའི་གོད་ཆག་

རྒྱབས་བྱམས་བརྟེན་ཐོག་ནས་ལན་འདེབས་གཤོང་ལེན་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གནང་ཡོད། ལུག་བྲིས་ནང་མགོན་པོ་མཚོག་གིས། ལྷོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་དུ་འཆོ་བ་འཕྲོག་མཁན་རྣམས་ནི་ཉུ་ཇི་ལེན་གྱི་མ་ཚང་གི་བྱེད་འཕྲོད་པའོ་ཡོན་ལ། འཆོ་བའི་ནག་ཉེས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཁ་བྲལ་དུ་སྤྱིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་བ་དེ་ནི་དོན་ལྡན་དེར་དོས་

ཡོད་དང་མཐུན་པའི་དཔུང་ཞིབ་གནང་བ་ཆགས་ཡོད། ལྷོ་ར་ཚོ་ཚང་མ་ཐན་ཚུན་བརྟེན་ནས་བཟུང་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་ཚང་མ་མཉམ་འདུས་ཡོང་ཐབས་དང་། འགོ་བ་མི་རིགས་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱི་བཟུལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་བསམ་སྡོམ་གཏོང་དགོས།

ཞེས་དང་། མཐར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས་རྩམ་སྐུང་སིན་མ་ཨར་ཏན་མཚོག་གིས་སྲིད་ཚོན་ནས་ཅ་དགོངས་ལུས་པའི་རྗེས་སུ་འདྲ་ཉུ་ཇི་ལེན་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱི་བཟུལ་ཆེད་སྤྱི་བཟུལ་སུ་མཐུད་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོགས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཉུ་ཇི་ལེན་གྱི་སྲིད་ཚོན་གསུང་པ་ གི་རི་སི་ཉིཔ་གིན་མཚོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཚམས་འབྲེན་སྐུལ་བ།

༡༡། སྤྱི་ཚོགས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཉུ་ཇི་ལེན་གྱི་སྲིད་ཚོན་གསུང་པ་གི་རི་སི་ཉིཔ་གིན་ (Chris Hipkins) མཚོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཚམས་འབྲེན་ཞིག་སྐུལ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་འཚམས་འབྲེན་ནང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས།

རང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་སྤྱི་བཟུལ་ལུག་པའི་བྱེད་འཕྲོད་ལ། ལྷོ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཚོན་གསུང་པ་དེར་དོས་ཀྱིས་འགོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་གི་ལྷོ་ཉུ་ཇི་ལེན་མི་མང་གི་དགོས་མཐོན་གཏང་བྱེད་དང་། ཚོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་ཡོང་ཐབས་འབད་ཚེ་ལྷོ་ཉུད་བཞིན་པར་མི་མང་ཚོས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་མཐོང་དུས་སེམས་ནང་ཚོར་སྣང་

དམིགས་བསལ་བྱུང་། དེང་སྐབས་འདྲམ་སྤྱིང་ལ་དགའ་བསུ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འབྲེད་བཞིན་ཡོད། ལྷོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉུ་ཇི་ལེན་མི་མང་གི་དགོས་མཐོན་དང་མཛོན་འདོད་སྤྱི་བཟུལ་ཆེད་འབྲུང་འབྲུང་གི་དགའ་བསུ་ཞག་ལ་གཤོང་ལེན་གནང་བུལ་པའི་སྤྱི་བཟུལ་འདུན་ལུ་ལྷོ་ཉུ་ཇི་ལེན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་བཅས།

བོད་མིའི་སྤྱི་བཟུལ་འཕྲུགས་ཀྱི་དོས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲེལ་ལུ་གཏན་ཁེལ་བའི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱབས།

༡༢། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༡༠ བོད་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ རྗེས་ཀྱི་གཟུང་ཆོས་དགེ་བའི་ཉིན་འཕགས་ལུ་རྩ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཚོས་སྤྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་བཟུལ་འཕྲུགས་ཀྱི་དོས་ནས་བོད་གཞིས་བྱེས་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཏེ་སྐར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་ཚུན། ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འདི་སྤྱིའི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གནས། བོད་མིའི་ལྷ་ན་མེད་པའི་དབྱ་བྱིད་སྤྱི་ཚོགས་ཡགོང་

ས་ཡསྐབས་མགོན་པོ་ལྷོ་ཉུ་ཇི་ལེན་ལ་ཅང་མཚོན་ཅིང་གཟུགས་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སྤྱི་བཟུལ་གྱི་མཚན་མ་ཅི་མཚོས་མེད་དུ་ཞི་ནས་སྤྱི་ཚོ་ལུན་དུ་བརྟན་པ་དང་། ལུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གིགས་མེད་སྐུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲེལ་ལུ་གཏན་ཁེལ་ཡོད་པས། ལྷོ་ཉུ་ཇི་ལེན་དམ་དང་སྤྱི་བཟུལ་དགེ་ཚོགས་ཉེན་འབྲེལ་མཚོན་སྤྱི་བཟུལ་བཅད་ཞལ་འདེབས་

འབྲེལ་སྤོ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་གནས་ལུ་ས་གནས་འགོ་འདྲིན་ལས་ཁུངས་དང་། བོད་རིགས་ཚོགས་པའམ་བོད་རིགས་སྤྱི་བཟུལ་ཚོགས་པ་སི་སིས་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་འབྲེལ་གཏོང་དགོས་པའི་གསལ་བསྐྱབས་སུ། བརྟན་བཞུགས་ལོ་སྤྱི་བཟུལ་ཚུང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༤ ལ་སྐུལ།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་བཞི་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་སྐོར་ཡལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐད་ཐུགས་འཚབ་གནང་བ།

༡༧ |མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་བཞི་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་སྐོར་ཡལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐད་ཐུགས་འཚབ་དང་སྐྱགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནད་དོན་དེའི་ཐད་ཉིན་གྲངས་ ༤༠ ནང་ལན་འདེབས་འབྲུལ་དགོས་པའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༧ ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་སྤུལ་གནང་འདུག

དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་ཕར་ནན་ཏེ་(Fernand de Varennes) ལགས་དང་། ཨ་ལེག་ཇན་ཏེ་ར་(Alexandra Xanthaki) ལགས། ཞ་ཏེ་ཏེ་(Farida Shaheed) ལགས། ལྷ་ཇི་ལ་(Nazila Ghanea) ལགས་བཅས་ཐུན་མོང་གིས་སྤེལ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་

མིའི་རིག་གཞུང་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་ ཅུས་མེད་དོན་རིམ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་དང་ རང་དབང་སོགས་ཀྱི་ཐོག་དྲག་གཞོན་བྱེད་ བཞིན་པར་ཐུགས་འཚབ་དང་སྐྱགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཤོག་གྲངས་ ༡༧ ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ ཞིག་སྤུལ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་ བྱས་པོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་རྒྱམས་གཏན་འཇགས་ སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བཏང་སྟེ་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་ དང་ཡུལ་སྲོལ་གོ་མས་གཤིས་སོགས་ཏན་མི་ རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅན་དུ་སྐྱུར་བཞིན་པར་ ཏ་ཅང་ཐུགས་འཚབ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཉེ་ཆར་ ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ཡོད།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་རྣམ་པས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ ལ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ནས་བོད་ དོན་སྐོར་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༡༩༥༩ འཁོད་པ་སྤེ

ལོ་ ༡༩༥༩ དང་། གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༡༧༢༩ འཁོད་པ་སྤེལ་ ༡༩༧༡ གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༢༠༧༩ འཁོད་པ་སྤེལ་ ༡༩༧༥ བཅས་ལ་ བཞག་པར་དམ་གསོ་གནང་ཡོད།

རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་ མཁའ་ས་པ་རྣམ་པས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ ནང་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་དང་ཡུལ་སྲོལ་ གོ་མས་གཤིས་སོགས་སྐོར་ཡལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པར་ཐུགས་འཚབ་ གནང་བར་སྐད་སྤྱོད་ཚབ་དོན་གཙོད་འཕྲིན་ ལས་ཚོས་སྤྱིད་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ པ་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་རྣམ་པས་འབོད་སྐུལ་ གནང་བ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ རིག་གཞུང་སྐོར་ཡལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་སྐོར་ལན་ འདེབས་རྒྱལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་འབྲུལ་དགོས་ པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། |

རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་བཞི་ནས་བོད་ནང་གི་མི་སེར་ སྤེལ་ཡུལ་གྱི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུའི་སྐོར་ཐུགས་འཚབ་དང་སྐྱོད་སྐོར་ཐུགས་ཆེ་གནང་ བར་སྤེ་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པ།

༡༧ |མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁའ་ས་པ་ཕར་ནན་ཏེ་(Fernand de Varennes) ལགས་དང་། ཨ་ལེག་ཇན་ཏེ་ར་(Alexandra Xanthaki) ལགས། ཞ་ཏེ་ཏེ་(Farida Shaheed) ལགས། ལྷ་ཇི་ལ་(Nazila Ghanea) ལགས་

ཨ་ལེག་ཇན་ཏེ་ར་(Alexandra Xanthaki) ལགས། ཞ་ཏེ་ཏེ་(Farida Shaheed) ལགས། ལྷ་ཇི་ལ་(Nazila Ghanea) ལགས་

བཅས་ཐུན་མོང་གིས་སྤེལ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ བོད་མིའི་རིག་གཞུང་སྐོར་ཡལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་

ལག་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་དང་
 བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཕྱིས་མེད་དོན་རྒྱུ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་དང་རང་དབང་སོགས་ཀྱི་
 ཐོག་དྲག་གཞིན་བྱེད་བཞིན་པར་བྱུགས་འཆབ་
 དང་སྐྱགས་ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་གནད་དོན་
 དེའི་ཐད་ཉེན་གངས་ ༤༠ རང་ལམ་འདེབས་
 འབྲུལ་དགོས་པའི་ཤོག་གངས་ ༡༢ ཅན་གྱི་
 ཡི་གེ་ཞིག་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་ཕྱུལ་གནང་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཡི་གེ་དེའི་ནང་ཀྱི་ནག་
 གཞུང་གིས་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་
 བོད་པའི་སྐྱུ་གུ་རྣམས་མི་མེར་སྐྱོལ་ཡུལ་གྱི་
 གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བཏང་སྟེ་བོད་
 མིའི་རིག་གཞུང་དང་ཡུལ་སྐོལ་གོམས་གཤིས་
 སོགས་ཉན་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅན་དུ་
 སྐྱར་བཞིན་པར་ཏེ་ཅང་བྱུགས་འཆབ་ཡོད་པའི་
 སྐྱར་ཉེ་ཆར་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་གསལ་བསྐྱགས་
 གནང་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷོ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉེན་བོད་
 མིའི་སྐྱིལ་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
 རྒྱ་ཞབས་ཚོལ་ཀར་ཏར་ཀི། (Volker Turk)
 མཚོག་ལ་རེ་སྐྱེའི་ལྷོ་ལོ་ཕྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་བ་

མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་ནང་གི་
 འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་དང་།
 ལྷག་པར་ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་ནས་ལོ་ ༤ རས་ ༡༥ ལ་སོན་
 པའི་བོད་པའི་སྐྱུ་གུ་གངས་ས་ཡ་གཅིག་ཙམ་
 ཀྱི་ནག་གཞུང་གི་སྐབས་འཛོན་ལོག་མི་མེར་
 སྐྱོལ་ཡུལ་གྱི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
 རང་བཏང་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་སློབ་བཞིན་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་དེ་
 བརྒྱད་བོད་པའི་དོ་བོའི་རྩ་བ་སྟེ་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་། ལྷོ་ལོ་ག ཡུལ་སྐོལ་གོམས་གཤིས་
 སོགས་ཅུ་གཏོར་དང་། བོད་ས་ཡོངས་རྒྱུགས་
 སུ་རིགས་རྣམས་ (DNA) ཞེས་པའི་གནས་
 ཚུལ་བརྒྱ་རུབ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱོར་
 རང་དབང་གི་སྐོར་ནས་ཉོག་ཞིབ་གནང་དགོས་
 པའི་འདོད་སྐུལ་ཞུས་གནང་ཡོད།

ཉེ་ཆར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁུལ་པ་བཞི་ནས་ཀྱི་
 རག་གཞུང་གིས་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་
 རས་བོད་པའི་སྐྱུ་གུ་རྣམས་གཏན་འཇགས་
 སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བཏང་སྟེ་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་
 དང་ཡུལ་སྐོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་ཉན་མི་
 རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅན་དུ་སྐྱར་བཞིན་པར་
 བྱུགས་འཆབ་གནང་བར། བོད་མིའི་སྐྱིལ་

འཇུགས་ཀྱི་སྤྱི་དྲིལ་བཀའ་སློན་ནོར་འཛོན་
 སློལ་མ་མཚོག་གིས་དགའ་བསུ་དང་འབྲེལ་
 ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་སྐྱུ་གུ་རྣམས་
 གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བཏང་སྟེ་བོད་
 མིའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྷོ་ལོ་ག རོ་བོ་
 ཡུལ་སྐོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་རིམ་པས་ཅུ་
 གཏོར་གཏོར་བཞིན་པར་ཏེ་ཅང་བྱུགས་འཆབ་
 ཡོད་སྐྱོར་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་
 ཆེས་མཐོའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་
 བོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གི་གནད་དོན་དེ་དག་གི་
 སྐྱོར་རང་དབང་གི་སྐོར་ནས་ཉོག་ཞིབ་གནང་དུ་
 འཇུག་དགོས་པའི་འདོད་སྐུལ་གནང་རོགས་
 ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུས་གནང་ཡོད།

སྤྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོགས་
 ཀྱི་ཆེད་མཁུལ་པ་རྣམས་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་
 ཁག་གོས་ཚོགས་འབྲས་མི་ཁག་དེ་བཞིན་
 བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་དང་། གཞུང་ཁོངས་
 མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐྱེ་ཆབ། འགོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱོབ་གནང་མཁུལ་སོགས་
 རས་བོད་ནང་རང་དབང་སྐྱར་གསོ་ཡོང་ཐབས་
 གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་
 གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ཉེ་འོང་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལོ་གོང་ས་དུ་ལའི་སྐྱེ་མ་མཚོག་གི་ཡང་སྲིད་གནད་དོན་ དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱགས་གཏམ་སྐྱེས་བ།

༡༡། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷོ་བ་ ༠༡ ཚེས་
 ༡༤ ཉེན་ཉེ་འོང་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཆབ་དུང་ཆེ་མི་ཏུ་ཉ་ནི་ཨི་ཀན་ (Mizutani

Eikan) ལགས་དང་། ཨི་ཏོ་ཨི་ཞིན་
 (Itoh Einin) ལགས་རྣམས་གཉིས་ཉེ་འོང་སྐྱེ་
 ཆབ་དོན་གཅོད་ཁང་དུ་ཆེད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་

དོན་གཅོད་ཨུ་ཚོ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་དང་
 མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་ཉེ་འོང་ནང་པའི་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ནས་ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་

བོད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལ་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་
སྲོགས་དང་། ཡང་སྐྱོས་སྲི་ཞོར་ཡགོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་
ངོས་འཛིན་ལ་བློ་བྱས་བྱེད་བཞིན་པར་སྐྱོན་
བརྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབས་གཏམ་ཞིག་སྐྱེས་གནང་
ཡོད་པ་རེད།

ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མི་ཚུ་ཏ་ནི་ཨི་ཀའ་ལགས་
ཀྱིས་བསྐྱབས་གཏམ་གྱི་མ་དཔེ་ཉི་འོང་སྐྱ་
ཚབ་དོན་གཅོད་ཨུ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་
སུ་ཕུལ་བ་མ་ཟད། ཉི་འོང་ནང་པའི་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་དུས་ཡུན་གང་
འཚམ་སྐྱོན་ནས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་གནང་དོན་
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཞུ་སྐྱོང་གནང་ཡོད་སྟེ་
འགྲེལ་བརྒྱུད་གནང་བ་དང་སྐྱབས། ཚོས་དང་
མེད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གཞུང་གིས་བོད་
བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་གྱི་ཚོགས་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆ་ཡགོང་ས་དུ་ལའི་
ཟླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་འགན་
དབང་ཡོད་སྟེ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
མ་ཟད། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་བྱེད་སྲོགས་དེ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཚོས་

དང་བྱེད་མཁུ་སྲི་དང་སྐྱོས་སུ་ནང་པར་བྱུང་
གསོད་བྱེད་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་བསྐྱབས་གཏམ་སྐྱེས་
པའི་ཐོག་ད་ཆ་ང་ཚོའི་ཡང་སྲིད་སྲོགས་གསལ་པོ་
བརྒྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ལ་བོད་མི་རྣམས་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་
ཚོས་རང་དབང་ངང་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདུག་
དགོས་པ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་དུ་ལའི་ཟླ་མའི་
ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་སྲོགས་ལ་བློ་བྱས་
མི་བྱེད་པའི་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་རྒྱུའི་དུས་ལ་བབ་
ཡོད་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱས་
ཡོད། ཅེས་གསུངས།
ཉི་འོང་སྐྱ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཨུ་ཚེ་དབང་
རྒྱལ་པོ་ལགས་ཀྱིས་ཉི་འོང་ནང་པའི་ལྷན་
ཚོགས་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲི་ཞོར་
ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ཡང་སྲིད་གནང་དོན་ལ་བློ་བྱས་བྱེད་སྲིད་པར་
ཐུགས་འཚབ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ནས་བློ་བྱས་མི་བྱེད་པའི་འབོད་སྐུལ་ལྷུས་པར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁོང་གིས་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བྱེད་སྲོགས་

ལ་འཛམ་གླིང་གིས་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
རྒྱ་གཞུང་རང་གིས་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་
ཟད། ཐབས་འདོད་ཐག་གཅོད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གིས་
ཏེ་ཚོས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཐག་གཅོད་གནང་བར་སེམས་འགྲུལ་བྱེད་སྲོགས་
ངོས་ཡིན་པ་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུང་ཆེ་མི་ཚུ་ཏ་ནི་ཨི་ཀའ་ལགས་
ཀྱིས་ཉི་འོང་མི་མང་གིས་ཡགོང་ས་དུ་ལའི་ཟླ་
མ་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་ལ་གུས་བརྩེ་ཏ་
ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་བདམས་པའི་དུ་ལའི་ཟླ་མར་ནས་
ཡང་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་
ཡོད།

གཞི་རྩའི་སྲི་ཞོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ཉི་འོང་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་བཀའ་
དྲིན་ཐབས་ ༡༤ བསྐྱབས་གནང་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ལས་ཆེབས་སྐྱུར་པལ་མེ་ཆེ་བ་ཉི་འོང་གི་
ནང་པའི་དགོན་པ་དང་ཚོས་ཚོགས་ཁག་གི་
གདན་ལྷན་གནང་བ་ལྟར་ཆེབས་སྐྱུར་བཀའ་དྲིན་
བསྐྱབས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གཏམ་འཇགས་སྐྱོབ་བྱ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་གཏང་ རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་མཁུ་པས་ཐུགས་འཚབ་བྱགས་ཆེ་བསྐྱར་པ།

༡༧ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་
༠༦ ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རང་
དབང་ཅན་གྱི་ཆེད་མཁུ་པ་གསུམ་གྱིས་
གསར་འགོད་བསྐྱབས་གཏམ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་བོད་ནང་མི་སེར་སྐྱེས་ལུལ་གཏན་
འཇགས་སྐྱོབ་བྱ་ཁག་ནང་བོད་ཕྱག་ས་ལ་

གཅིག་སྐྱབས་སྐྱོབ་འདུག་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་སེམ་ཡལ་གཏོང་བཅས་
བྱེད་བཞིན་པར་སྐྱོན་བརྒྱུད་བྱགས་ཆེ་གནང་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གསར་འགོད་བསྐྱབས་
གཏམ་ནང་དུ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གངས་ཉུང་མི་
རིགས་གནང་དོན་ཐད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་

ཆེད་མཁུ་པ་སྐུ་ཞབས་ཟམ་ནཱ་ཏེ་ཤར་ནིས་
(Fernand de Varennes) ལགས་
དང་། ཤེས་ཡིན་ཐོབ་ཐང་ཐད་ཀྱི་དམིགས་
བསལ་ཆེད་མཁུ་པ་ལུལ་སྐྱེས་ཟེ་ཏེ་ཏེ་
(Farida Shaheed) ལགས། རིག་གཞུང་
ཐོབ་ཐང་ཐད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཆེད་

མཁམ་པ་ལྷུ་མ་སྐྱ་ཨེ་ལེག་སེན་དྲ་གན་ཐ་གི།
 (Alexandra Xanthaki) ལགས་བཅས་
 ཐུན་མོང་ནས་ཀྱང་གན་གཞུང་གིས་གཏན་
 འཇགས་སློབ་གྲྭ་བརྒྱུད་པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་། ལྷན་ཡིག་བཅས་ཀྱང་གན་ཅན་དུ་སྦྱོར་
 ཡལ་གཏང་རྒྱུ་དེ་དག་གཞིན་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱུས་
 ལ་ཐུགས་འཚབ་བསྐྱར་པ་དང་ཚབས་ཅིག་
 སྲིད་བྱུས་དེས་བོད་སྐྱུ་གྲངས་ས་ཡ་གཅིག་
 ལྷག་ལ་ཐུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད་པའི་ཉེན་བརྒྱ་
 བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆེད་མཁམ་པ་རྣམས་
 ལྷན་ཀྱང་གན་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་
 ཐོབ་ཐང་གི་ཚད་གཞི་དང་ཡོངས་སྤྱོད་འགལ་ཏེ་
 བོད་སྐྱུ་གྲངས་ཚོ་མ་མ་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་གཏན་
 འཇགས་སློབ་གྲྭ་སློབ་འཇུག་བྱས་པ་ནི་བོད་
 རིགས་རྣམས་གྲངས་མང་ཀྱང་རིགས་ཅན་དུ་
 མཉམ་བཞེས་གཏང་རྒྱུ་ལེག་ཀྱི་ཆེ་བའི་ལས་
 གཞི་ཞིག་ཏུ་སྤངས་པས་གནད་དོན་དེར་སློབ་པ་
 རྒྱུད་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
 གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་དེས་ཅན་ཀྱང་
 ཅམ་ལས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ལྷན་ཡིག་
 ཡོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
 མེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སྐྱུ་རྣམས་
 ལྷན་རང་གི་ཕ་སྐད་བརྗོད་དེ་ཕ་མ་དང་སློབ་ཚོ་
 མོ་རྣམས་ལ་ཁ་བརྒྱུད་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེའི་
 མཇུག་འབྲས་སུ་བོད་མིའི་ངོ་བོ་ཀྱང་གན་ཅན་དུ་
 སྦྱོར་ཡལ་དུ་འགྲོ་ངེས་པ་གསུངས། དེ་བཞིན་
 རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཆེད་མཁམ་
 པ་རྣམས་ནས་ཉེ་བའི་ལོ་གས་ནས་བརྒྱུད་པོད་
 ལྷན་དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭའི་གྲངས་
 འཕར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཡོངས་
 དང་བསྐྱར་ན་སློབ་གྲྭ་དེ་རིགས་བོད་ལྷན་མང་པ་

ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་པོད་རིགས་བཅའ་སྲོད་
 ས་གནས་ཁག་གི་གོང་གསེབ་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
 རྒྱུར་བརྒྱ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚབ་དུ་སློབ་བྱིད་བརྒྱུད་
 ལམ་ཀྱང་སྐད་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གོང་གྲུར་
 ཀྱི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཇུགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྷན་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ཀྱང་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ལེས་རིག་དང་།
 ཚོས་དང་། ལྷན་ཡིག་ཐོག་དུག་གཞིན་ཆེ་བའི་
 ལས་འགལ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་ངོ་བོ་དེ་དབང་ཤེད་
 ཆེ་བའི་གྲངས་མང་ཀྱང་གན་ཅན་དུ་སྦྱོར་ཡལ་
 གཏང་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་དེར་ཆེད་མཁམ་པ་རྣམས་
 ལྷན་ཐུགས་འཚབ་དང་སྐྱུགས། ཁོང་རྣམས་
 ལྷན་གནད་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གི་དཔོན་རིགས་འབྲེལ་བ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་སློབ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་བ་ ༡༡ ལང་དེ་
 འབྲེལ་ཀྱང་གན་གཞུང་ལ་ཡིག་འབྲེལ་ཞིག་བཏང་
 གནང་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་ཆེད་མཁམ་པའི་བོད་དོན་
 གསར་འགོད་བསྐྱུགས་གཏམ་དེ་དང་འབྲེལ་
 ཏེ་སྤྱད་སེ་སྐྱ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཕྲིན་ལས་ཚོས་
 སྤྱོད་ལགས་ཀྱིས། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་མཁམ་
 པ་རྣམས་ནས་བོད་ལྷན་ཀྱང་གན་གཞུང་གིས་འགྲོ་
 བམིའི་ཐོབ་ཐང་དོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཚུ་འཁོད་པའི་བོད་དོན་གསར་
 འགོད་བསྐྱུགས་གཏམ་དེ་ཐེངས་དང་པོའི་གས་
 ཚགས་ཡོད། ང་ཚོའི་རེ་བ་ལ་བོད་དེ་འཇམ་གྱིང་
 ལྷན་གི་ཆེས་རང་དབང་ལྷན་པའི་ས་ཁུལ་དུ་གྱུར་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་བོད་ལྷན་གི་ངོ་
 དུག་གནས་སྤངས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོས་དེ་ལ་
 མཇུག་སློབ་ལུ་ངེས་རེད། ཆེད་མཁམ་པ་རྣམས་
 ཀྱི་གསུངས་པ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱང་གན་གི་ས་གནས་

གཞན་ཁག་ཏུ་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་
 ཡོད་ནའང་བོད་ལྷན་གི་གྲངས་ཚད་གཞན་ལས་
 མཐོ་བ་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འཆར་
 གཞི་རྒྱན་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་། ལྷན་ཡིག་བཅས་པ་ཚུ་མེད་གཏང་
 རྒྱུའི་འབད་ཚུ་ལ་རེད། ཆེད་མཁམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་སྐྱུ་འབྲེལ་བ་གནང་
 ལྷགས་དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་རྣམས་
 སློབ་རྒྱུ་ལྷན་གཞིན་ཐུགས་སྤྱད་དགོས་པ་མ་
 ཟད། དེ་འབྲེལ་ཞིབ་ཚུའི་སྐྱུ་ཐོ་བཏོན་དགོས་
 པའི་རེ་སྐྱུ་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་
 རེད། སྤྱིར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་ཆེད་མཁམ་པ་རྣམས་ནས་བོད་
 ལྷན་ཀྱང་གན་གཞུང་གིས་གཏན་འཇགས་སློབ་
 གྲྭ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་ངོ་བོ་ཀྱང་གན་ཅན་དུ་སྦྱོར་
 ཡལ་གཏང་རྒྱུའི་དུག་གཞིན་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱུས་
 ལག་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་པར་ཐུགས་འཚབ་དང་
 བཅས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚོས་ ༡༡ ཉིན་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིག་འབྲེལ་ཞིག་བཏང་གནང་
 ཡོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་ནས་དེ་དོན་ཡིག་
 འབྲེལ་ཟླ་བ་གཉིས་ནང་ཚུ་མ་བཏང་ན་ཡིག་
 འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཡོངས་ཁུལ་གསལ་བསྐྱུགས་
 གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ལྷན་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
 ཟླ་བ་ ༠༡ ཚོས་ ༡༡ ཉིན་ཡིག་འབྲེལ་དེ་ཡོངས་
 ཁུལ་གསལ་བསྐྱུགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཏུར་གི་དང་སི་རི་ཡཱི་མངའ་ ལུལ་དུ་ས་འགྲུལ་གྱི་གོང་ཆག་བྱུང་བར་བྱགས་གསོ་སྤུལ་བ།

༡༡། །ཁ་རྩོན་དབུས་ཤར་ཨ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཏུར་གི་དང་སི་རི་ཡཱི་མངའ་ལུལ་དུ་ས་
འགྲུལ་བྱགས་ཆེ་བརྒྱུ་རྒྱུ་མི་རྒྱ་རྒྱུ་གསུམ་
ལ་གཞོན་སྤྱོད་ཆོད་ས་ཆེན་འཕྲོག་པའི་ཡིད་
སྤྱོད་གནས་རྒྱལ་གསར་རྩེས་བོད་མིའི་སྤྱོད་
མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་འཛམ་གླིང་བཟའ་
ཆས་ལས་གཞིའི་སྤྱི་ཁབ་ངེས་སྤོན་པ་མཚོག་
ལ་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་སྤུལ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གསུང་འཕྲིན་ནང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཚོག་གིས། ངོས་ཀྱིས་ཡང་བའི་གོང་ཆག་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་སྤོག་ཤོར་མཁན་དང་
གཞོན་སྤྱོད་འཕྲོག་མཁན་གྱི་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་
ཡོངས་ལ་སེམས་གསོ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།
དེ་དང་དུས་མཚུངས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་མཐུད་ལྷུས་པའི་འཕྲོད་
ལས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཁྲོད་ཡོངས་ནས་
རྒྱལ་ཁབ་དང་། གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་

པ་མང་པོས་ས་འགྲུལ་ས་ཚོགས་སུ་ཉེན་སྦྱོར་
དང་ངལ་སེལ་ལས་དོན་ཆེད་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་
བཞིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བས་སེམས་འགྲུལ་
ཆེན་པོ་བྱེད་བསྐྱེད་བྱུང་། གོང་ཆག་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞོན་སྤྱོད་འཕྲོག་མཁན་ཏུར་གི་དང་སི་
རི་ཡཱི་མི་མང་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྦྱོར་མཚོན་ཆེད་ངོས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཉེན་སྦྱོར་དང་ངལ་སེལ་ལས་དོན་
ཆེད་ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་དགོས་པའི་སྤུལ་མ་
བཏང་ཡོད། ཅས་འཕྲོད་ཡོད་པ་བཅས།

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བྲིམས་འཆར་བསྐྱར་ འདོན་གནང་བར་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ལུས་པ།

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་
༠༥ ཉེན་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་
སུ་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱོད་བྲིམས་འཆར་བསྐྱར་དུ་བཏོན་པར་བོད་
མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ནས་དགའ་བསུ་ལུས་ཡོད།
དེ་ཡང་བྲིམས་འཆར་དེའི་ནང་བོད་མིའི་རང་
བྱུང་དང་གཞོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
པར་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྤྱོད་བྱུས་ཀྱིས་འགོག་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས།
ཨ་རི་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྲིམས་ཐོག་ནས་
བོད་མིའི་རང་བྱུང་དང་གཞོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟོ་རྒྱུ་དང་། བོད་རྒྱའི་
དཀའ་རྙོག་ད་ལྟ་སེལ་མེད་ཅིང་བོད་ཀྱི་བྲིམས་
དོན་གནས་བབ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྲིམས་གཞིར་བཟུང་

བྱག་གཙང་རྒྱ་ཡིན་པའི་འཆར་འབྲུལ་ལུས་
ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བྲིམས་འཆར་དེས་རྒྱ་
ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་བྲིམས་
ཀྱི་སྤོང་གཞིའི་འོག་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ཐོབ་
བྱེད་སུ་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་དབུ་མའི་ལམ་
ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་ལས་བྱེད་གཞན་མེད་
པ་གསལ་ཁ་གཏོང་ཡོད།
དེ་ལྟ་བུའི་བྲིམས་འཆར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་
སུ་བཏོན་པར་སྤྱོད་ལས་སྤོང་མཁན་གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་འབྲུས་མི་སྤྱོད་ལུས་ཤིམ་མེག་སྤོ་
ཕན་ (Jim McGovern) མཚོག་དང་།
གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འབྲུས་མི་སྤྱོད་ལུས་མ་

དི་ཀལ་མེ་ཀོལ་ (Michael McCaul) མཚོག་
གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འབྲུས་མི་སྤྱོད་ལུས་ཤིམ་
མར་གི་ལི་ (Jeff Merkley) མཚོག་གྲོས་
ཚོགས་གོང་མའི་འབྲུས་མི་སྤྱོད་ལུས་ཀྱོཌ་
ཡོང་ (Todd Young) མཚོག་བཅས་ལ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དཀའ་རྙོག་
མིང་འཛིན་སྤོང་མ་མཚོག་གིས་བཟུགས་བཟོད་
དང་སྤྱོད་སྤྱོད། ཨ་རིའི་སྤྱོད་དོན་ཚོགས་པ་བྱུང་
སྤོང་གིས་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་
བོད་དོན་བྲིམས་འཆར་བསྐྱར་འདོན་གནང་བ་
ནི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འབྲུས་མི་རྣམས་པས་
རྒྱུན་རིང་མ་བསལ་བའི་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་
དབུ་མའི་ལམ་བཟུད་སེལ་བྱེད་སྤྱོད་དེད་
བཏང་བ་ཆགས་ཡོད། ཅས་དང་།

ཨ་རི་གཞུང་ནས་ཞི་བདེ་དང་། མང་གཙོ་
 རང་དབང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཐབ་ཚུད་
 གྲེད་མཁན་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཨ་རིའི་
 རིན་ཐང་དེ་དག་སྲུང་སྐྱོབ་གྲེད་པ་མ་ཟད། བོད་
 དོན་རྒྱུད་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཆེ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་བོད་མི་ཚོས་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་དྲང་བདེན་
 ཆེ་བའི་དབུ་བྲིད་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་དུ་སྦྱིན་

ཡོད། འཁྲིམས་འཆར་འདིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
 གདུག་རྩུབ་འོག་དཀའ་ངལ་སྤོང་བཞིན་པའི་
 བོད་ནང་གི་གཞིས་བཞུགས་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་ལ་
 རེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ཡོད་པ་སྒྲིམ་མེད་རེད། ཅེས་
 གསུངས་ཡོད།
 སྤྱི་གས་མཚུངས་བཀའ་སློབ་ཚེས་འདིར་སློབ་མ་
 མཚོག་གིས་བོད་རྒྱལ་འཛིན་གྲོག་མེལ་ཐབས་

སུ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་
 རས་བོད་རྒྱལ་འཛིན་གྲོག་མེལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱབ་
 སྐྱོར་འཆར་དེ་ཉིད་ཨ་རིའི་སྲིད་བྱུས་སུ་
 རྒྱུར་ཐབས་སྒྲུབ་རྒྱུར་གནང་སྤོང་ཡོང་བའི་
 ར་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།

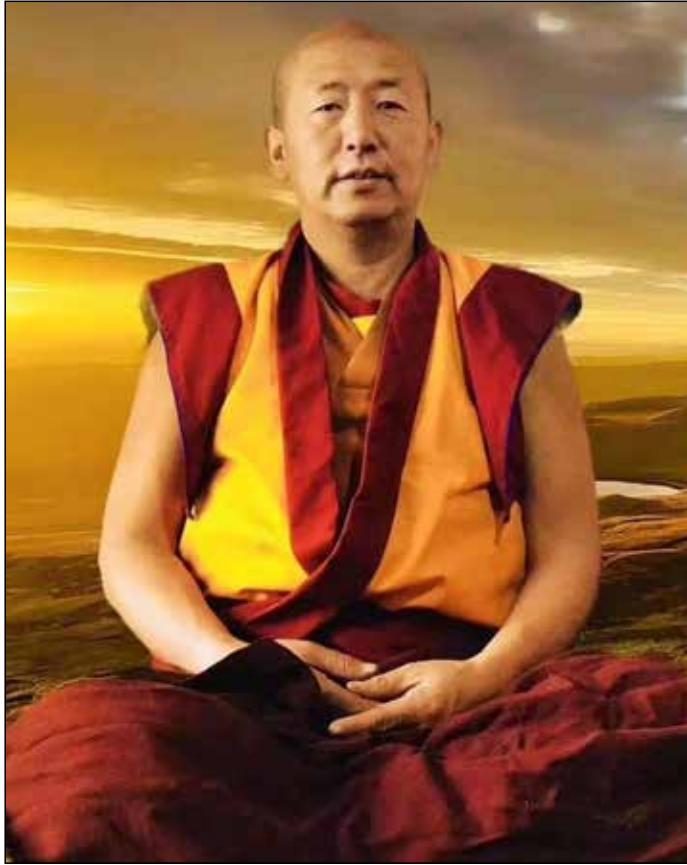
ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་དགེ་བཤེས་པམ་བདེ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་པ།

༡༧ །ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་དགེ་བཤེས་པམ་
 བདེ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་
 པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
 འདུག

༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད་
 འདུག

ཡང་བཏང་ཡོད་འདུག་པ་མ་ཟད། ཉིན་གཉིས་
 གསུམ་རྗེས་སུ་སྲུང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཁྲིའི་ཡོད་འདུག

དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་པམ་བདེ་རྒྱལ་
 མཚན་ལགས་ཀྱིས་སློབ་མ་རྣམས་
 ལ་རྒྱན་དུ་བཀའ་ཚོས་སོགས་ཡང་
 ཡང་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་
 རྩོན་ལེ་ཐང་ནང་ཆགས་པའི་དབུད་
 འཛོག་བཤད་རྒྱུ་དར་རྒྱས་སྦྱང་
 དགོན་པ་ཉམས་གསོ་གནང་བ་
 དང་། ལེ་ཐང་རྫོང་གི་གྲོང་པ་གྲོང་
 རྣམས་དུ་སྡེ་པ་ཤོག་ཁག་གཉིས་སུ་
 གྱུར་པ་འདུམ་འགྲིག་གནང་རྒྱུ་
 སོགས་ལ་སྒྲུབ་བཏགས་ནས་སྤྱི་ལོ་
 ༡༠༡༩ ཟླ་ ༩ པའི་ནང་འཛོལ་
 བཟུང་གིས་ལེ་ཐང་རྫོང་གི་བཅོམ་

དགེ་བཤེས་པམ་བདེ་རྒྱལ་མཚན་
 (སྤྱི་ལོ་དོན་གྲུབ།) ལགས་ནི། ལིང་
 ཐང་རྫོང་གྲོང་པ་གྲོང་རྣམས་ལ་དུང་
 གྲོང་དུ་འཁྲུངས་ཞིང་། ད་རྗེ་རང་ལོ་
 ༥༦ ཅམ་ལ་སོན་ཡོད་འདུག ཁོང་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་
 རས་རྒྱ་གར་རྩོ་སྤྱི་གས་མེ་ར་སྒྲུབ་སློབ་
 ར་ཁང་ཆེན་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་
 དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་གནས་བཞེས་
 རྗེས་བྱ་བལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་
 ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་རྣམས་དང་། ལྷ་རྒྱ་
 ལི། རོ་རྗེ་སྦྱང་། འབྲུག་སོགས་སུ་བྱ་
 བལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཡོད་འདུག་
 པ་མ་ཟད། སྤྱིས་སུ་བོད་ལ་ཐེབས་ནས་
 རྒྱར་བཞིན་དཔེན་པ་བརྗེན་ནས་སློབ་མ་

ཁང་དུ་བཅོམ་འདུག་བྱས་ཡོད་འདུག བཅོམ་
 ཁང་དུ་སློབ་རིང་གཟུགས་གཞི་བདེ་མེན་གྱིས་
 ལེ་ཐང་རྫོང་གི་སྤྱོད་ཁང་དུ་བྲིད་ཡོད་འདུག་
 གྲུང་སྐབས་མ་ལེགས་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་

ཁོང་གི་སྐུ་སྲུང་ལེ་ཐང་རྫོང་གྲོང་པ་གྲོང་རྣམས་
 དུ་གདན་དྲངས་སུང་མི་མང་ལ་མཇལ་ཁ་མ་
 བཏང་བའི་ཁར་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་ས་
 གནས་དེར་འགྲོ་འོང་བུ་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་

མང་པོར་སློབ་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་
 བཀའ་སློབ་གནང་ཡོད་འདུག་པ་བཅས། །

སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཏཱ་ལའི་ལྷ་མ་པོད་དང་རྒྱ་གར་གནའ་པོའི་རིག་གཞུང་གི་གནས་ཁང་གི་རྩིག་
མང་འཛོག་གནང་མཛད་པ།